THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 35 c. PENKTADIENIS — FRIDAY, LIEPA — JULY 14, 1989 Nr. 136

LKB Kronika, Nr. 80

(Tęsinys)

Eina nuo 1972 metų,
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Žinios iš vyskupijų

Vilnius. 1988 m. rugsėjo 6 d. kardinolas Vincentas Sladkevičius buvo iškviestas pas RRT įgaliotinį Petrą Anilionį. Savo kalboje P. Anilionis išsakė Religijų reikalų įstaigos nepasitenkinimą kardinolo veikla. RRT įgaliotiniui netiko rugpjūčio 3 d. be jo sutikimo Kauno Kunigų seminarijoje įvykęs kunigų simpoziumas. Jo metu kunigams pasakytą kardinolo kalbą P. Anilionis vertino kaip antitarybinę ir tuo pačiu vertė kardinolą pasiaiškinti pagal bene kiekvieną pasakytos kalbos svarbesnį punktą. Kardinolas buvo kaltinamas, kodėl nesutrukdė kunigų simpoziume kalbėti valdžios vadinamiems kunigams ekstremistams — iš lagerio grįžusiam kun. Alfonsui Svarinskui, Valkininkų klebonui kun. Algimantui Keinai, Lazdijų dekanui kun. Vincentui Jalinskui. Įgaliotinis gyrėsi turįs simpoziumo eigos video įrašą. P. Anilionis perspėjo kardinolą V. Sladkevičių dėl taip vadinamų ekstremistiškai valdžios atžvilgiu nusiteikusių jaunuolių savavališką, t.y. bažnytinės vadovybės nuožiūra priėmimą į Kauno Kunigų seminariją. Kardinolo V. Sladkevičiaus pastoracinį darbą RRT įstaiga vertino kaip „akmenų mėtymą į tarybinės valdžios langus". Žiūrėkite, kad tie akmenys neatšoktų ir Bažnyčiai netektų nukentėti, — piktai perspėjo kardinolą įgaliotinis P. Anilionis.

Prarastos teritorijos jaudina vokiečius

Bona. — Vokiečių žinių agentūra praneša, jog kanclerio Helmut Kohl koalicinės vyriausybės nariai, paveikti vietinių rinkimų duomenimis, kai Vokietijoje pradėjo laimėti dešinieji nacionalistai, „susirado" buvusias rytines Vokietijos žemes.

Nauji debatai Lenkijos vakarinių sienų klausimu iškilo, kai parlamente buvo diskutuojama 50 m. sukaktis nuo nacių Vokietijos II Pasaulinio karo pradžios, užpuolant Lenkiją 1939 m. Bavarijos Krikščionių socialistų partijos vadas Theo Waigel, kuris yra ir Finansų ministeris dabartinėje vyriausybėje, pasakė, kad dabartines sienas reikia laikyti provizorinėmis, nes Vokietija turėtų būti 1937 metų sienose. Jo žodis kanclerio kabinete daug reiškia.

Kancleris laviruoja

Po pareikštų Socialdemokratų partijos ir Žaliųjų protestų, Užsienio reikalų ministeris Hans-Dietrich Genscher pasakė, kad jo Laisvųjų demokratų partija netoleruos daugiau diskusijų šiuo klausimu. Laikraščiuose tuoj pasirodė antraštės, kad Genscher pritaria lenkams. Laisvieji demokratai, kurie laikomi liberalais, kaip tik yra koalicijoje su kanclerio Kohl partija.

Kancleris Kohl laikosi nuo šių ginčų toliau. Bet šiuo metu dešiniųjų sparno grupės atstovai pasisako daug griežčiau. Krikščionių demokratų parlamentaras ir pabėgėlių iš buvusių vokiečių žemių Lygos pirmininkas Herbert Czaja pareiškė viešai, kad Hitleris neužpuolė Lenkijos. „Tokio dalyko nebuvo, kaip Lenkijos užpuolimas".

Vokiečių socialdemokratai ir liberalai Vakarų Vokietijos tikslą susitaikinti sienų klausimu su Rytų Europos kaimynais laiko pavojingu dalyku.

Ar Valstybės departamentas kalbėsis su Sąjūdžiu?

Washingtonas. — Valstybės sekretoriaus pavaduotoja Paula Dobriansky kovo 9 d. pareiškė, jog „JAV administracija mėgins užmegzti ir palaikyti nuolatinius ryšius su dabar iškylančiomis neformaliomis politinėmis visuomeninėmis ir ekologinėmis grupėmis Pabaltijo valstybėse". Kodėl nepasinaudoti publicisto William Safire patarimu, klausia Eltos biuletenis, ir aukštesnėje plotmėje neužmegzti kontaktų su Pabaltijo nepriklausomybės judėjimais, kuriuos remia dauguma pabaltiečių. Kodėl nepasekt buvusios JAV ambasadorės Jungtinėse Tautose Jeane Kirkpatrick pavyzdžiu, ir nepabrėžt, kad šaltąjį karą tik tada bus galima užbaigti, kai laisvo apsisprendimo teise galės pasinaudoti Rytų Europa ir Pabaltijo tautos. Ir kodėl nepasiūlyti 1955 metų sutarties dėl Austrijos valstybės atstatymo ir 1948 metų Tarybų Sąjungos-Suomijos sutarties, kaip modelius taikingam Pabaltijo valstybių problemos išsprendimui kompromiso būdu.

Šiandien Prancūzija mini 200 metų sukaktį nuo Bastilijos paėmimo — revoliucijos pradžios, turėjusios įtakos visam pasauliui. Čia matyti karalienė Marie Antoinette, kuri buvo nužudyta giljontina revoliucijos metu. Dabartinė Prancūzijos vyriausybė pakvietė į šventę atvykti ir Europos karalius, tačiau, jie, laikydamiesi tradicijos, nė vienas nedalyvaus.

— **Vengrijoje** prezidento žmona Barbara Bush aplankė rumunus pabėgėlių stovykloje.

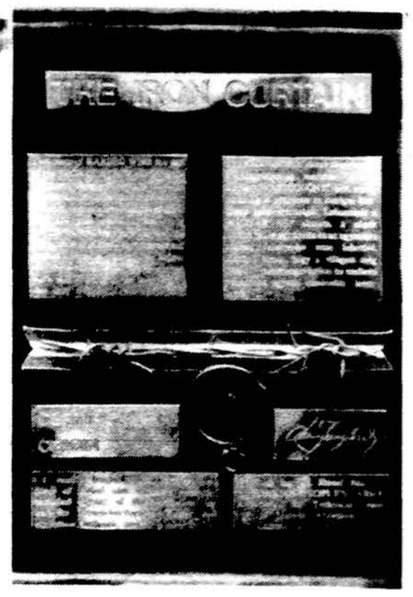

Prezidentas Bushas gėrisi meniškai apipavidalinta dovana — įrėminta spygliuota viela, kuri skyrė Vengriją nuo Austrijos „Geležinėje uždangoje". Už prezidento stovi Vengrijos premjeras Niklos Nemeth, kuris jam tą dovaną įteikė. Joje matyti, viršuj, užrašas „The Iron Curtain", specialus įrašas, iš spygliuotos tvoros išimta viela ir vyriausybės parašai.

Prezidento pažadai Vengrijoje

Budapeštas. — Prez. Bushas, norėdamas toliau skaldyti Geležinę uždangą, pažadėjo Vengrijai ekonominę paramą ir pranešė, kad „Taikos korpuso" savanoriai atvyks mokyti anglų kalbos.

Prezidentas paminėjo, kad anglų kalba dabar yra tarptautinė kalba pasaulyje. O „Taikos korpuso" nariai atvyks pirmą kartą į komunistinio bloko kraštą. Jis kalbėjo Karolio Markso universitete, džiaugdamasis, jog Vengrija atmeta stalinistinę politiką ir ekonomiją ir kad „Amerika nori dalyvauti kartu, kai Vengrija atsipalaiduoja nuo praeities".

Simboliška dovana

Prieš prezidentui pradedant kalbėti, Vengrijos premjeras Miklos Nemeth įteikė prezidentui simbolišką dovaną, gabalą spygliuotos vielos, kuri skyrė Vengriją nuo Austrijos. Ta siena buvo visai neseniai nugriauta. Tą dovaną paruošė vienas kariuomenės karininkas su specialiu įrašu, kad tas gabalas vielos reprezentuoja Europos padalinimą į dvi puses. Tos spygliuotos sienos nugriovimas buvo galimas tik todėl, kad to norėjo vengrų tauta. Reiškiama viltis, kad dar egzistuojančios sienos sugrius visame pasaulyje.

Prezidentas po to pasakė, kad pirmą kartą Geležinė uždanga pradėjo irti. „Ir Vengrija, jūsų puikus kraštas, tam vadovauja". Jis daug laiko praleido uždaruose pasitarimuose su Vengrijos vadovaujančiais asmenimis. Universitete pasakyta kalba buvo pagrindinė, bet profesoriai ir studentai šaltokai į ją reagavo.

Prezidento pažadai vengrams

Bushas vengrams pasakė, jog jis Paryžiuje prašys turtingųjų kraštų, kad padėtų Vengrijai techniškai ir ekonomiškai. Kai sugrįš į Washingtoną, tai prašys, kad Kongresas paskirtų 25 mil. dol. fondą vengrų prekybos išplėtimui. Jis taip pat pasisakė prašysiąs, kad Kongresas suteiktų Vengrijai privilegijuotos valstybės statusą ir leistų nenaudoti griežtas tarifo sąlygas. Jis irgi raginsiąs, kad amerikiečiai darytų savo investavimus Vengrijoje. Prezidentas pasakė, jog prašys Kongresą paskirti dar 5 mil. dol., kad būtų įsteigtas Tarptautinis gamtos aplinkos švarinimo centras Budapešte, skirtas centrinei ir rytinei Europai. Taip pat pasakė, jog tarsis su Vengrijos vyriausybe, kad būtų pradėtas mokslininkų ir technikų bendradarbiavimas pagrindiniuose moksluose, įskaitant gamtos, medicinos ir atominius mokslus.

Sąlyga užbaigti šaltajam karui

Washingtonas. — Eltos pranešimu, buvusi JAV ambasadorė Jungtinėse Tautose Jean Kirkpatrick pareiškė, kad pagrindinė sąlyga šaltajam karui užbaigti yra laisvas Rytų Europos ir Pabaltijo valstybių apsisprendimas. Birželio 1 d. ji padarė pranešimą JAV Senato užsienio reikalų komitetui, kuris apklausinėja žinovus apie būsimus JAV – Sovietų Sąjungos santykius.

Kai Sovietų Sąjunga leis rytų europiečiams ir pabaltiečiams „tikrai", teisingai ir demokratiškai apsispręsti", kalbėjo Kirkpatrick, „tada mes žinosim, kad šaltasis karas pasibaigė ir JAV — Sovietų santykiai pasikeitė".

Kirkpatrick nuomone, vidiniai pasikeitimai Sovietų Sąjungoje yra reikšmingi ir nuėjo toliau, negu ji manė. Bet JAV — SSRS santykių pasikeitimas pareis nuo sovietų veiksmų ir ypač nuo karinės politikos pasikeitimo. Vakarai dar nežino, ar sovietai sutiko formaliai atsisakyti „Brežnevo doktrinos" ir leis vidurio — Rytų Europos šalims visai atmesti „Socializmą".

— **Gorbačiovas** ir jo žmona Raisa pakvietė pianistą Van Cliburn, kuris 1958 m. laimėjo Čaikovskio premiją, atvykti į Maskvą ir koncertuoti Maskvoje ir Leningrade.

TRUMPAI IŠ VISUR

— **Lietuviai lakūnai** — Steponas Darius ir Stasys Girėnas 1933 m. liepos 15 d. pakilo su savo „Lituanica" iš New Yorko istoriniam skrydžiui per Atlantą į Lietuvą.

— **Washingtone** „Taikos korpuso" direktorius Paul Goverdell pranešė, jog Vengrijos vyriausybė prieš tris mėnesius kreipėsi su prašymu atsiųsti korpuso narius padėti išmokti žmonėms anglų kalbą. Direktorius sako, kad jau šį rudenį viena grupė išvyks į Vengriją, o kita grupė kitų metų pradžioje, viso 60 žmonių.

— **Pietų Afrikos** juodųjų veikėjas, kalinamasis Nelson Mandela, įspėjo vyriausybę, jog vienintelis kelias pabaigti riaušes yra pasitarimai su aparteido vadais, specialiai su uždraustu Afrikos Tautiniu kongresu.

— **Kubos** diktatorius Fidel Castro pasiūlė Amerikai bendradarbiauti kovoje prieš narkotikus. Abi valstybės turėtų surasti bendrą būdą kaip pažaboti prekybą narkotikais.

— **Prancūzijoje** pamišęs 31 m. ūkininkas Christian Dornier nušovė 14 žmonių, įskaitant savo motiną ir seserį.

— **Illinois** valstybinė loterija fiskaliniuose 1989 metuose pardavė bilietų už 1.57 bil. dol. Gautas pelnas — 586 mil dol. buvo pervestas pradžios ir vidurinių mokyklų paramai.

— **Sibiro** Meždurehenskio mieste kasyklų darbininkų komiteto atstovas Vladimiras Butkevičius paskelbė streiką. Jie reikalauja, kad būtų pagerintos gyvenimo sąlygos. Jis kalbėjo susirinkusiai 20,000 žmonių miniai.

— **Illinois** gybernatorius Jim Thompson pranešė, jog daugiau nebekandidatuosiąs į šį postą. Illinois gubernatoriumi jis bus išbuvęs 4 terminus.

— **Vyriausias** Teismas nutarė, kad federaliniai agentai bei vietinė policija turi teisę be specialaus leidimo patikrinti keleivius aerouoste, kurie jiems atrodo, kad gali turėti narkotikų.

— **Sovietų** vyriausybė, norėdama atstatyti Komunistų partijos pašlijusį prestižą, paprašė Leningrado partijos vadovą pasitraukti iš užimamų pareigų. Jis pralaimėjo visus rinkimus. Prez. Gorbačiovas asmeniškai buvo nuvykęs į Leningradą pertvarkyti partijos vyriausybę.

Ką rašo kiti apie mus

Reikšminga Informacijos Centro veikla

Washingtonas. — Sostinės laikraštyje „The Washington Post" plačiai rašoma apie pabaltiečių veiklą, kurie daugiau kaip 40 metų dirba, kad jų tėvynių kultūra būtų gyva ir kad JAV palaikytų Baltijos valstybių laisvės bylą.

Dienraščio štabo žurnalistas B. Masters rašo, jog 1980 metų žmonių surašyme lietuvių tautybės asmenimis JAV užsirašė 743,000 asmenų, 92,000 latvių ir 26,000 estų.

Paskutiniais dvejais metais išbujojo tautiniai sąjūdžiai Baltijos respublikose. Lietuvos ir Estijos Aukščiausios Sovietų Tarybos paskelbė, kad jie gali vetuoti Maskvos įstatymus, jeigu jie to nori. Sovietų Sąjungos naujasis Liaudies delegatų Kongresas sutiko ištirti Sovietų aneksijos 1940 m. įvykius, nes Sovietai tebesako, kad tos trys valstybės savanoriškai „pasiprašė" būti įjungtos į Sovietų Sąjungą.

Pabaltiečių viltys

Žurnalistas rašo, jog Amerikos Latvių sąjunga, Amerikos estų taryba ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė bei kitos grupės palaiko ryšius su Baltijos valstybių tautiniais veikėjais. Vakarų pabaltiečiai paskutiniu metu išsiuntė į savo kraštus daug komunikacijos techniškų priemonių. Atleisti suvaržymai įgalino pabaltiečių verslo žmonėms, mokslininkams ir kitiems susitikti veidas į veidą ir planuoti bendradarbiavimo ryšius. Tie pasikeitimai teikia vilčių nepriklausomų respublikų diplomatiniam korpusui. JAV atsisakė pripažinti Sovietų Sąjungos aneksiją ir tie trys kraštai tebeturi diplomatines pasiuntinybes šiame krašte, kurios išlaikomos nepriklausomų vyriausybių prieš II Pasaulinį karą deponuotais pinigais.

Apie Pasiuntinybę ir Centrą

Dienraštyje rašoma, jog Washingtone aktyviai veikia Lietuvos pasiuntinybė ir padeda vakariečių grupėms perduoti į Lietuvą knygas, vaistus. Pasiuntinybė per metus išduoda daugiau negu tūkstantį pasų. Sovietai nepripažįsta tų dokumentų, bet lietuviai juos nori turėti savo kišenėje, pasakojo šiam žurnalistui pasiuntinybės chargé d'affaires Stasys Lozoraitis,Jr.

Dienraštis pažymi, kad Lietuvių Informacijos Centras Washingtone siunčia informacijas ir žinių iškarpas kasdien Sąjūdžiui. Informacijos centras, kuris yra Lietuvių Religinės Šalpos skyrius, verčia lietuvių žinias ir siunčia jas Amerikos žinių agentūroms ir Valstybės departamentui. Valstybės departamentas pasinaudoja tomis žiniomis. Pasiuntinybė taip pat informuoja savo žiniomis.

Bendruomenė užmokėjo už „Lietuvos istoriją"

„Washington Post" taip pat rašo, jog JAV Lietuvių Bendruomenė surinko 150,000 dol., kad padėtų lietuviams, kurie dirba dėl nepriklausomybės. Kovo mėnesį pasiuntė 50,000 dol. užmokėti už išleistus Lietuvoje balandžio mėnesį 100,000 „Lietuvos istorijos" egzempliorių, kaip dienraščio korespondentą painformavo Arvydas Barzdukas. Dienraštis primena, jog Sovietų piliečių aprūpinimas komunikacijos instrumentais ir knygomis visados buvo Sovietų vyriausybės stebimas. Nežiūrint naujos atvirumo eros, Sovietų prezidiumas balandžio mėnesį išleido dekretą, pagal kurį „reikalavimas viešai nuversti Sovietų vyriausybę" panaudojant „techniką, gautą iš užsienio organizacijų", baudžiamas kalėjimo bausme nuo trijų iki 10 metų.

Dėmesys JAV vyriausybėje

Baltijos valstybių tautinė veikla atkreipė Kapitoliaus dėmesį. Kongresas jau 8 metus skelbia birželio 14-ją „Baltijos Laisvės diena". Sen. Donald Riegle ir 20 kitų senatorių parašė prez. Bushui, prašydami susitikti su Baltijos valstybių diplomatų atstovais ir Pabaltijo amerikiečių organizacijų vadais. Didesnių pakeitimų Amerikos politikoje nesą planuojama, bet vyriausybės pareigūnai atkreipė dėmesį į šį reikalavimą, sako Fred McClure, prezidento asistentas, kuris tvarko ryšius su Kongresu. Valstybės departamento sekretorius James A. Baker III jau susitiko su latvių atstovais.

Tas pats žurnalistas praneša, jog National Endowment for Democracy, kuris skiria lėšų JAV organizacijoms užsienyje, kad būtų įgyvendinta demokratija užsienyje, praėjusiais metais paskyrė 27,500 dol. Amerikos Latvių sąjungai, o šiais metais Lietuvių Katalikų Religinei šalpai įteikė 25,000 dol. Pinigai turėtų būti sunaudoti aprūpinant tautinius judėjimus moderniais komunikacijos įrankiais.

Panašiai laikraštis aprašo estų ir latvių veiklą.

Red. prierašas. Iš tikrųjų, Lietuvių Informacijos Centras atlieka milžiniškos reikšmės darbą Lietuvai, informuodamas Kongresą, Valstybės departamentą ir pasaulio žinių agentūras kasdien. Tad buvo malonu patirti, kad šį darbą nors maža suma parėmė ir federaliniai šaltiniai. Kadangi neturime specialaus taip labai reikalingo informacijos centro, būtų įdomu sužinoti, ar Vlikas ir Altas kasmet skiria lėšų Lietuvių Informacijos Centrui, kuris Lietuvos laisvinimo darbe atlieka nepaprastai reikalingą darbą. Iš spaudos žinome, kad Centras yra labai sunkioje finansinėje būklėje.

KALENDORIUS

Liepos 14 d.: Bonaventūras, Eigilė, Justas, Zibertas, Vidutis.
Liepos 15 d.: Henrikas, Rozalija, Mantas, Gerimantė, Sanda.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:27, leidžiasi 8:25.
Temperatūra dieną 73 l., naktį 56 l.

SPORTO APŽVALGA

Į TĖVIŠKĖS UOSTĄ GRĮŽTANT

Drąsieji Lietuvos buriuotojai, nugalėję didžiojo Atlanto bangas ir vėjus, birželio 19-21 dienomis pasiekė Amerikos krantus. Birželio 24 d. prie Laisvės statulos džiaugsmingai sutikti, įplaukė į New Yorko Seaport uostą. Sutikimas buvo įspūdingas. Jame dalyvavo arti 500 lietuvių ne tik iš New Yorko, bet buvo specialiai atvykusių juos sutikti iš Bostono, Clevelando, Chicagos, Los Angeles, New Jersey, Kanados ir kitų vietovių.

Buriuotojai, paviešėję New Yorke, New Jersey, Clevelande ir Chicagoje, liepos 5 d., atsisveikinę su čikagiečiais apsigręžė kelionei namo.

Grįžus į New Yorką imtasi pasiruošimų kelionei namo. Liepos 8 d. atplaukusios įgulos sėdo į lėktuvą kelionei namo. Išvykusias įgulas pakeitė atskridusios atlikti tokį pat transatlantinį žygį, tik šį kartą — New Yorkas — Klaipėda. Vilniaus „Dailė", reikalinga didesnių pasiruošimų, tebėra New Yorke. Kauno „Audra" ir Klaipėdos „Lietuva", liepos 11 d. išplaukė į Baltimorę.

Išplaukiančius išlydėjo būrys New Yorko lietuvių, gal ne taip įspūdingai, kaip buvo išlydėti išplaukiantieji iš Klaipėdos, tačiau su tokiais pat nuoširdžiais linkėjimais, kad Neptūnas jiems būtų taip pat palankus, kaip ir pirmosioms įguloms žygyje į New Yorką.

„Audra" ir „Lietuva" liepos 12 d. 6 val. vak. buvo nuoširdžiai sutiktos Baltimorėje. Čia numatyta poros dienų viešnagė ir apžiūrėjimas Baltimorės bei Washingtono miestų, gal net susitikimas su valdžios pareigūnais Washingtone. Penktadienį, liepos 14 d., Baltimorėje jiems rengiamas priėmimas ir susitikimas su lietuvių visuomene. Priėmimą organizuoja Vida Anton ir Algimantas Grintalis. Sekmadienį, liepos 16 d., po pamaldų Baltimorės lietuvių parapijos bažnyčioje, „Audra" ir „Lietuva" išplauks iš Baltimorės Klaipėdos link. Taip pat numatyta, kad liepos 14-15 d. iš New Yorko namų uosto link bures išskės ir Vilniaus „Dailė".

Su grįžtančiais namo Lietuvos buriuotojais plaukti pasiryžę ir 7-ni Amerikos lietuviai: čikagiečiai — Petras Daužvardis, Vytenis Dirkis, Gintaras Karaitis, Raimundas Kazlas, Linas Paulius ir Aidas Palubinskas bei niujorkietis Darius Borkas. Tenka pastebėti, kad amerikiečiai iki šiol dar nėra gavę vizų.

Su geriausiais linkėjimais išlydime tolimon ir pavojingon kelionėn drąsiuosius buriuotojus. Jų nekantriai laukia visa Lietuva, kaip jie buvo laukiami ir Amerikos lietuvių.

Gaminama istorinio žygio vaizdajuostė

Baigiama gaminti profesionalinė video juosta „Lietuvos buriuotojų žygis per Atlantą". Juostoje bus atsisveikinimas Klaipėdoje, kelionė Atlanto vandenyne, sutikimas New Yorke, priėmimai Clevelande ir Chicagoje; viskas su tų trijų jachtų kapitonų komentarais.

Juostą jau galima užsisakyti pas Jurgį Lendraitį, telef. 312–388-2041. Juostos kaina 20 dol., o pelnas bus skiriamas Lietuvos Tautiniam Olimpiniam komitetui.

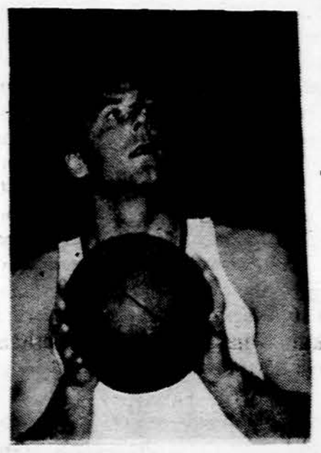

Ričardas Šimkus, iš New Yorko LAK, pagrindinis „Vėjo" centro puolėjas išvykoje į Lietuvą.

„VĖJAS" LIETUVOS KREPŠINIO AIKŠTĖSE

Kanados lietuvių sporto reporteris Sigitas Krašauskas šį rytą (liepos 13 d.) Telefax'u iš Lietuvos praneša:

„‚Vėjas' — esame iškilmingai sutikti Lietuvoje. Esame neišsakomai nuoširdžiai globojami. Atvykome liepos 6-tos naktį ir kitą dieną, liepos 7-tą, Vilniuje vyko susitikimas su ‚Žalgirio' Rt. Sporto komitetu ir ‚Tėviškės' draugijos vadovais. Spaudos konferencija, televizija. Liepos 8 d. išvyka į Trakus. Liepos 9-tą išvyka į Alytų. Iškilmingas sutikimas prie rotušės, dalyvaujant visam Alytui. Vakarop, pirmosios rungtynės su šių metų LTSR Aukščiausios lygos meisteriu Kauno ‚Atletu'. Laimėjo ‚Atletas' 95:88 (37:45). Liepos 10 d. Marijampolėje. Vėl puikus priėmimas ir rungtynės su Marijampolės ‚Žalgiriu', kurias „Vėjas' laimėjo 93:69 (52:41). Kitą dieną — į Palangą. Taigi, liepos 12 rungtynės su Lietuvos Jaunimo rinktine, kurias laimėjo ‚Vėjas' 87:78 (39:43).

Visa Lietuva laukė ‚Vėjo' ir mes jau laimėjome vien tik dėl to, kad atvykome į Lietuvą. Sugrįžę rašysime plačiai apie šią išvyką".

* * *

Liepos 10 d. Alytuje „Vėjas" žaidė pirmąsias rungtynes prieš Lietuvos meisterį Kauno „Atleto" komandą.

„Atletas", Lietuvos aukščiausios lygos pirmenybių (be Kauno „Žalgirio" ir Vilniaus „Statybos") baigminėse rungtynėse nugalėjo Kauno „Drobės" komandą 102-89.

Už „Atleto" komandą žaidė trys „Žalgirio" žaidėjai: R. Brazdauskas, G. Einikis ir G. Markevičius. „Vėjo" komandoje, kuri praktiškai yra Š. Amerikos lietuvių rinktinė, žaidžia trys čikagiečiai — A. Baris ir D. Siliūnas, abu iš „Lituanicos" ir G. Shimko, buvęs „Neries" žaidėjai; 5 yra iš New Yorko LAK: R. Šimkus, M. Waitkus, G. Mikalauskas, C. Shaeffer ir treneris Pat Torney, du iš Detroito „Kovo" — A. Rugienius ir P. Gražulis ir likusieji iš Toronto „Vyčio" ir „Aušros" — J. Karpis, S. Arlauskas, L. Ažubalis ir L. Rautinšas.

Antras rungtynes „Vėjas" žaidė liepos 12 d. Palangoje prieš Lietuvos jaunimo rinktinę, „Žalgirio" ir „Statybos" žaidėjai iki 21 metų. Trečios rungtynės liepos 15 d. vyks Panevėžyje prieš vietos „Lietkabelį" į liepos 18 d. Vilniuje prieš „Statybą" ir liepos 20 d. Kaune prieš patį „Žalgirį".

Kai buvo tariamasi, „Žalgiris" turėjo būti tas garsusis su Saboniu, Kurtinaičiu ir Chomičiumi, tačiau šiuo metu jis jau kaip ir nebeegzistuoja. Įdomu, kas sudarys „Žalgirio" komandą? O juk šios „Vėjo" kelionės pati didžiausia svajonė ir buvo išbandyti jėgas prieš didįjį „Žalgirį"...

„Vėjo" treneris Pat Torney žaidėjams aiškina žaidimo taktiką.

Žuvusius kovose už Lietuvos nepriklausomybę pagerbiant, prie Laisvės kovų paminklo Jaunimo centro sodelyje, Chicagoje, vainiką padėję transantlantinį žygį atlikę Lietuvos burlaivių kapitonai. Iš k.: Vilniaus „Dailės" kpt. Žvaigždras Drėma, Klaipėdos „Lietuva" kpt. Osvaldas Kubiliūnas ir Kauno „Audra" kpt. Ignas Miniotas. Už jų — Chicagos jūrų skautai.

Nuotr. **Vyt. Grybausko**

Š. AMERIKOS LIETUVIŲ LAUKO TENISO PIRMENYBĖS

1989 m. ŠALFASS individualinės lauko teniso pirmenybės vyks 1989 m. rugpjūčio 19-20 dienomis, Harvey Barcus Tennis Center, 2655 Mound Rd., East Outer Drive (tarp Ryan Rd. ir Farwell Field, Detroit , MI. Telef. 313—876-0310.

Kaip pasiekti? Iš I-75 paimti 8 Mile išvažiavimą ir važiuoti į rytus iki Ryan Rd., tada į pietus (dešinėn) iki East Outer Dr., tada į rytus (kairėn) iki aikščių.

Varžybas vykdo ŠALFASSgos Lauko teniso komitetas, dr. A. Barauskas, pirm.

Pradžia: rugpjūčio 19, šeštadienį, 9:00 v.r. Registracija nuo 8:00 v.r.

Programa: Vienetai — Vyrų A. Vyrų B, Vyrų Senjorų (daugiau 44 m.), Jaunių (žemiau 19 m.), Moterų, Mergaičių (žemiau 19 m.). Dvejetai — Vyrų ir mišrūs. Esant pakankamai žaidėjų, vyrų dvejetai gali būti vykdomi atskirai A ir B kl.

Klasifikacija — pagal žaidėjo amžių 1989 m. rugpj. 19 d.

Dalyvavimas atviras visiems lietuvių žaidėjams.

Dalyvių registracija — iki rugpj. 15 d. imtinai, šiuo adresu: Dr. Algis Barauskas, 3018 Patch Dr., Bloomfield Hills, MI 48013. Telefonas 313 — 258-6535. Pavėluotą registraciją — praneškite telefonu.

Smulkios informacijos yra pranešamos visiems sporto klubams ir anksčiau dalyvavusiems žaidėjams. Pasitaikius lietingam orui, yra galimybė varžybas vykdyti uždarose patalpose.

Visais varžybų reikalais prašome kreiptis į dr. Barauską arba Jurgį Šenbergą, telef. 313–549-0586.

ŠALFASS LAUKO TENISO KOMITETAS

ALIUS STANKAITIS JAV-IŲ TINKLINIO ČEMPIONAS

Praėjusį savaitgalį Toledo mieste vyko JAV-ių tinklinio pirmenybės. Jose dalyvavo 28 komandos. Chicagai atstovavo Great Lakes regiono geriausia komanda „Allen", kurios sudėtyje yra lietuvių tinklinio pažiba Alius Stankaitis. Pirmuose ratuose „Allen" komanda pateikė pirmą staigmeną, įveikdama stiprią Californijos komandą „Off Shore" 2-1, po jos Continental Airlines žaidėjus — 2-0 ir pateko į pusfinalį. Čia kita staigmena, kai buvo nugalėta kita Californijos komanda „Nike" 2-1. Baigmėje Chicago, demonstruodama geros klasės žaidimą, pasipuošė JAV-ių meisterio titulu, nugalėdama Washingtono tinklinio klubą 15-11, 15-12, 15-11. Tai buvo pirmas kartas (nuo 1943 m.), kai baigmėje susitiko dvi komandos ne iš Californijos.

Alius Stankaitis, Illinois u-to studentas, žaidžia už „Neries" komandą, su kuria III-se Pasaulio Lietuvių Sporto žaidynėse Australijoje taip pat laimėjo čempiono titulą ir aukso medalį.

V. G.

KAUNO „ŽALGIRIS" SIEKIA SAVARANKUMO

Tuoj po Europos krepšinio pirmenybių, birželio 28 d. Kaune buvo įsteigtas „Žalgirio" **ūkiskaitinis** krepšinio klubas. Ši sąvoka mums nelabai aiški, tačiau aišku yra , kad didysis, tiek metų garsinęs Lietuvą „Žalgiris" yra „palaidotas"! Naujasis „Žalgiris" atsiskiria nuo „Žalgirio" sąjungos, išrinko 19 žmonių valdybą, su prezidentu A. Šležu priekyje, ir svarsto naujus įstatus.

LIETUVOS KREPŠINIO KRIZĖ

Šiame skyriuje trumpai buvo rašyta apie Lietuvos krepšinio krizę. Jos galimybė jau matoma. Išskeliaujant Šarūnui Marčiuliioniui į JAV-es, R. Kurtinaičiui į Vokietiją ir A. Saboniui su V. Chomičiumi, greičiausiai į Ispaniją, garsiojo „Žalgirio" kaip ir nebėra. Prie jau minėtų prisidėjo treneris V. Garastas, nes ir jis patvirtino sklidusius gandus — iš „Žalgirio" trenerių pareigų atsistatydino. Jis pasiliks Sovietų Sąjungos rinktinės trenerio pareigose.

Nenuostabu, kad minima krepšinio krizė Lietuvoje turėjo įtakos ir į Europos krepšinio pirmenybes. Seoulo olimpiados didvyriai, nugalėję JAV-ių komandą, Zagrebe žaidė be entuziazmo, svajodami tik apie naujus kraštus ir ateitį. Sovietų Sąjungos rinktinė Europos pirmenybėse užėmė trečią vietą, pusiaubaigmėje pralaimėjusi Graikijos rinktinei 81-80, nepajėgdama uždengti vieno žaidėjo Galis, kuris padarė 45 taškus. Tuo tarpu Jugoslavija, kurios trys žaidėjai taip pat kviečiami pas JAV-ių profesionalus, baigmėje davė graikams žaidimo pamoką, laimėdami 98-77.

J. BALTRUS ILLINOIS MEISTERIS

Neseniai įvykusiose Illinois valstijos stalo teniso pirmenybėse Juozas Baltrus laimėjo čempiono titulą senjorų klasėje. Varžybos vyko Rockfordo mieste. Jose dalyvavo daugiau negu 80 žaidėjų. J. Baltrus baigminėse rungtynėse įveikė Primo Madrigal ir Bartlett 19-21, 21-19, 21-18.

Kai stalo tenisas po Gvildžių, Nešukaičių laikų mūsų tarpe lyg ir išnyko, ir liko vos keli žaidėjai, suskaičiuojami ant vienos rankos pirštų, Juozas Baltrus ištikimai jau daugiau negu 40 metų (jau nuo Vokietijos laikų), liko vienas iš geriausių lietuvių tarpe ir tebegina lietuviškas spalvas.

V.G.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

NE IŠ BLOGOS VALIOS

Praėjusios savaitės „Draugo" „Sporto apžvalgos" laidoje tilpo D.E. straipsnis „Mažieji yra nematomi", kuriame nurodomi netikslumai sporto žaidynių Toronte aprašyme.

Turiu prisipažinti, kad buvau Toronto žaidynėse, jas aprašiau „Draugo" sporto skyriui ir padariau didžiulę klaidą ir skriaudą Londono „Taurui" už ką turiu atsiprašyti.

Norėčiau tik pasakyti, kad klaida padaryta be blogos valios, jokiu būdu nenorint atimti kreditą iš Londono „Tauro". Aprašant tokio masto žaidynes, reikia aplėkti daug salių ir rungtynių. Vyrų krepšinio B klasei normaliai yra teikiamas minimalus dėmesys, tačiau šį kartą tos varžybos, ypač baigminės, buvo tikrai geros, ir Londono „Tauras" galėjo jas laimėti.

V.G.

DR. KENNETH J. YERKES
DR. MAGDALEN BELICKAS
DANTŲ GYDYTOJAI
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Tel. 925-8288
507 S. Gilbert, LaGrange, IL.
Tel. 352-4487

DR. VIJAY BAJAJ, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba **246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL.
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2960 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6, penkt 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt. pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st. St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Dar per gerai

ČEKOSLOVAKIJOJE

Nuo pat to laiko, kai sovietų tankai 1968 m. Prahoje užgniaužė „Prahos pavasarį", Čekoslovakijos komunistinė valdžia lyg ir padarė sutartį su krašto gyventojais: jūs neišsišokite, mes jums leisime džiaugtis vienu aukščiausių gyvenimo standartų Rytinio Bloko kraštuose. Ir to ligi šiol užteko. Baimė netekti darbo, namų ar mašinos nutildė beveik visus gyventojus.

Bet pasikeitimų vėjai pradėjo pūsti ir Čekoslovakijoje. Užgožta pasenusios pramoninės struktūros, ekonomika ir ten pradėjo stagnuoti. Ir ten, kaip ir Lietuvoje ir kituose sovietiniuose kraštuose, atsirado trūkumai pagrindinių buitinių reikmenų, k.t. muilo ir tualetinio popieriaus. O valdžia paskelbė „pestavbą" — persitvarkymą.

Tačiau nežiūrint to, palyginus su kitais sovietinio bloko kraštais, gyvenimo standartas Čekoslovakijoje yra aukštas. Jie dažnai gauna mėsos, važinėja Skoda automobiliais, o savaitgaliais išvyksta į savo nuosavas vilas užmiestyje. Visa tai, su pačių gyventojų nenoru į krašto politiką įsileisti kitokių, naujoviškesnių pažiūrų, iš tikrųjų trukdo persitvarkymui, kaip tai aiškina keli žymiausiųjų čekoslovakų ekonomistų. „Niekas nepasišvenčia ‚pestavbai'; reforma yra tik dėl akių", skundžiasi ekonomistas Karel Dyba, dirbąs jų Pasaulio Ekonomikos institute. „Lengviau vykdyti reformą visuotinoje ekonominėje suirutėje, negu stagnacijos padėtyje", jis sako.

Iš to galima suprasti, kodėl Lenkija ir Vengrija, ekonomiškai silpniausios ir pavojingiausiame stovyje, visomis jėgomis metasi į persitvarkymą, o Rytų Vokietija ir Čekoslovakija, ekonominiai stipriausi kraštai, visomis jėgomis jo kratosi. Rumunija ir Bulgarija, kiti persitvarkymo besikratantys kraštai, nors jau ilgai kenčia nuo atsilikusios ekonomijos, net ir dabar dar nejaučia spaudimo kokiems nors pagerinimams.

O Čekoslovakijoje persitvarkymas bent artimoje ateityje gresia „dešrų" išmainymu ant įvairaus netikrumo. Pasenę, nebeapsimokantys fabrikai turės būti uždaryti. Valstybės, kurios lig šiol gyrėsi visų savo gyventojų įdarbinimu, turės toleruoti bedarbę. Vengrija jau prisipažįsta turinti per 50,000 bedarbių, ieškančių darbų. Persitvarkymas taip pat reiškia pabaigą valdžios nustatomų kainų ir didelių valdžios subsidijų buitiniams gaminiams.

Čekoslovakai neatsimena, kad jie būtų mokėję daugiau negu 1 kroną (10 centų) už tramvajaus ar požeminio traukinėlio bilietą. O Lenkijoje, kur reformos jau pradėtos, infliacija kasmet kyla po 70% ar daugiau. Tad nestebėtina, kad Čekoslovakų darbininkija skirtingai vertina Lenkijos rinkimus ar Vengrijos daugiapartinę sistemą. Tačiau anų kraštų demokratiniai bandymai ir Čekoslovakijoje išprovokavo nepatenkintą jaunimą rengti kelias demonstracijas per šių metų Gegužės Pirmos darbininkų šventę. Ilgai tylėję intelektualai taip pat pradėjo kelti balsą. Kur anksčiau visi tylėjo, suareštavus jų veikėją dramaturgą Vaclav Havel, dabar jau 3,000 valdžios aprobuotų menininkų — dailininkų, aktorių ir filmininkų — pasirašė jam išvaduoti peticiją. Daugelis jų savo drąsą priskyrė Lenkų ir Vengrų pavyzdžiui. „Vengrijoje ir Lenkijoje nueita daug toliau negu mes buvome nuėję net ir 1968 metais", sako filmų režisierius Jiri Menze. „Kas kliudo ir mums toliau nueiti?"

Bet Čekoslovakijos darbininkija, kaip ir Rytų Vokietijos, tyli. Manoma, kad tai iš baimės susilaukti Vengrijos ir Lenkijos pobūdžio ekonominės suirutės. Daugumas laukia pamatyti, kuo baigsis Vengrijos ir Lenkijos eksperimentai. Milan Jelinek, komunistų partijos dienraščio Rude Pravo redaktorius, kalba: „Vengrija ir Lenkija pergyvena didžiules politines krizes, nes jie yra bankrutavę kraštai", paminėdamas Lenkijos 36 bilijonų dol. tarptautinę skolą ir Vengrijos gyventojų skaičiui proporcingai panašią 18 bil. dol. skolą. Paskutiniuoju metu Vengrijos ir Lenkijos centrinio banko atstovai lankėsi Vakarų kraštų sostinėse, prašydami pagalbos. „Mes nenorime pasidaryti priklausomi nuo Vakarų kraštų. Tai joks pavyzdys mums", sako Jelinek.

Pagal Čekoslovakijos planus decentralizavimui, pirmiausia įmonėms bus atrišti centrinio planavimo saitai, ir jos pačios taps atsakingos už savo pelningumą ar nuostolingumą nuo ateinančių metų pradžios. Valstybinis bankas bus sudalintas į kelis autonominius komercinius bankus ir taip pat bus skatinami bendriniai projektai su vakarietiškomis įmonėmis. Bet nenumatoma nei valiutos reforma, nei kainų reforma, nei fabrikų uždarymai. Pasenusio pramoninio pagrindo reforma prasidės su tokiais žingsniais. Kadangi Čekoslovakija gamina per daug plieno, chemikalų bei sunkios mašinerijos gaminių, realus augimas pernai buvo nusmukęs iki nulio.

Ekonomistas Dyba rūpinasi: „Mano supratimu, mes patenkinti galime stagnuoti dar tik 10-15 metų. Valdžios pareigūnai yra giliai susirūpinę krašto ekonomine ateitimi, bet bijo imtis atsakančios veiklos. Tragedija glūdi tame, kad reformos būtų gerokai mažiau skausmingos dabar, kai ekonomija dar nesužlugusi, negu vėliau, kai bus dar mažiau vietos manevravimui".

Tik padidintas sovietų spaudimas tegalės pajudinti nerangius čekoslovakus paspartinti reformas, rašo William Echikson, *The Christian Science Monitor* korespondentas. Per paskutiniuosius kelerius metus, Maskva pradėjo mažiau pirkti pasenusios čekoslovakų gamybos mašinerijos. Šis reiškinys išgąsdino Prahos planuotojus, nes jie jau seniai tikėjosi 6-7 procentų paaugimo savo eksportų į plačiąją Sovietų Sąjungą. Tačiau Dyba tvirtina, kad ir to toli gražu neužtektų. Jis toliau kalba: „Mes vis sakom sovietams ‚spauskite mus labiau, nes tada pasidarysime stipresni konkurentai'. Deja," anot jo, „Čekoslovakija tėra mažytis elementas jų didžiuliame žaidime".

Šis pesimizmas iškyla ir jų humore. Klausimas: Kaip atrodys Europa 2010 metais? Atsakymas: Vienoje pusėje bus Jungtinės Europos kapitalistinės valstybės, kitoje — saujelė Rytų Europos kapitalistinių valstybių, o viduryje — Čekoslovakijos Socialistinis Muziejus.

Tuo tarpu kitoms Rytų Europoms valstybėms, imtinai ir Lietuvai, kuri stengiasi savitą ekonominę viziją puoselėti, skirtingą ir nuo Lenkijos ir nuo Vengrijos, juo labiau nuo visai nepanašios Čekoslovakijos, belieka atkakli, sumani kova išsilaisvinti nuo centrinio ekonominio planavimo — ne savoje sostinėje, o okupanto — Maskvoje.

a.j.z.

LIETUVOS BURIUOTOJŲ VIEŠNAGĖ CHICAGOJE

IR. REGIENĖ

(Pabaiga)

Baigiant sveikinimus ir padėkos žodžius, V. Adamkus drąsiesiems buriuotojams linkėjo laimingos kelionės grįžtant į Tėvynę; pasidžiaugė, kad į šią žygio dalį įjungiami ir septyni JAV-ių lietuviai: buv. gen. konsulo Chicagoje sūnus Petras Daužvardis, Vytenis Dirkis, Gintaras Karaitis, Raimundas Kazlas, Aidas Palubinskas, Linas Paulius ir niujorkietis Darius Borkas.

Daugiau negu pusantros valandos nusitęsusi oficialioji dalis buvo baigta uniformuotoms jūrų skautėms iki stalų palydėjus buriuotojus — kiekvienas stalas džiaugėsi savo tarpe turėdamas po vieną buriuotoją.

Prasidėjo lietuviška puota su gausiais valgiais, maloniais pašnekesiais, o ištroškusieji sau atgaivos galėjo rasti prieš salę įruoštame bare. Prie stalų patarnavo grakščios jūrų skautės.

Vakarui įpusėjus, talentingieji „Antro kaimo" aktoriai: Eugenijus Butėnas, Vida Gilvydienė ir Petras Kapačinskas atliko jūrinės minties humoristinę programą, pradėdami šmaikščiais L. Kupcikevičiaus sukurtais kupletais ir suvaidindami porą vaizdelių. Atsilygindami, kpt. Ig. Miniotas paskaitė ištraukų iš jachtos logo, apie sesės Vijos įduotų suvenyrų vilgymą kiekvienoje praplaukiamoje jūroje.

Visiems esant geroje nuotaikoje, pokylis tęsėsi iki po vidurnakčio.

Sekmadienio iškilmės

Sekmadienis, liepos 2 d., pradėta 10 val. r. šv. Mišiomis jėzuitų koplyčioje. Nedidelėje koplyčioje netilpo visi norėjusieji dalyvauti. Netilpo ir visi buriuotojai, jūrų skautai bei jūrų šauliai jiems priekyje rezervuotuose 8-niuose suoluose.

Prieš Mišias, organizuotai su vėliavomis atžygiavo uniformuoti šauliai,-ės ir jūrų skautės ir skautų atstovai. Vėliavos išsirikiavo už grotelių abejose altoriaus pusėse. Po to įžygiavo buriuotojai ir tvarką palaikęs LSS Vyriausias skautininkas vs Gediminas Deveikis turėjo nemažai vargo mėgindamas juos susodinti.

Šv. Mišias aukojo šaulių kapelionas kun. J. Borevičius, S.J. Skaitinius skaitė uniformuoti jūrų skautas Karolis Žukauskas, gintarė Jūratė Jankauskaitė ir jėzuitų koplyčios lektorius Gediminas Vakaris. Giedojo solistai Vaclovas ir Margarita Momkai, vargonuojant muz. Manigirdui Motekaičiui. Aukojimui aukas atnešė gintarės Taiyda ir Milda Rudaitytės. Kun. J. Borevičius ilgokame pamoksle teigė, kad sėkmė glūdi ryžte ir vieningume, plačiai aptardamas vienybės prasmę ir įvairius jos aspektus. Mišios buvo baigtos Maironio „Lietuva brangi".

Po pamaldų susirinkta prie Lietuvos Laisvės kovų paminklo Jaunimo centro sodelyje. Su vėliavomis išsirikiavus šauliams, jūrų skautams, Miško broliams ir buriuotojams, iškilmes pradėjo joms vadovavęs E. Vengianskas.

Pagerbiant už Lietuvos laisvę kovos lauke kritusius karius, žuvusius kalėjimuose, Sibire ir kitur, vainiką padėjo atplaukusių įgulų kapitonai — Miniotas, Kubiliūnas ir Drėma, o aukuro liepsną įžiebė grįžtančių įgulų kapitonai Kudzevičius ir Kazakevičius. Sugiedota „Marija, Marija".

Valdas Adamkus trumpu žodžiu prisiminė, kad mūsų tautos kelias į nepriklausomybę grįstas meile, idealizmu ir gyvybės aukomis. Aukos, padėjusios pagrindus Lietuvos nepriklausomybei, įpareigoja kiekvieną lietuvių kartą tęsti jų įprasminimą.

Lietuvos himnu baigtos iškilmės buvo trumpos ir prasmingos.

Po iškilmių susirinkta Jaunimo centro kavinėje užkandžiams ir poros valandų draugiškam pabendravimui.

Susipažinimas su Chicaga

Laukdami svečių, čikagiečiai suplanavo detalią dienotvarkę, bet, kaip dažnai atsitinka su ilgų distancijų planais, ne viską pavyko įgyvendinti.

Pirmadienį, liepos 3 d., popietėje buvo numatyta vietinių lietuvių jachtomis išplaukti į ežerą ir, supamiems Michigano bangų, pasidžiaugti Chicagos miesto vaizdu. Deja ruošiantis švęsti JAV-ių Nepriklausomybės šventę, nebuvo leidžiama išplaukti iš uosto, dėl iš ežero šaunamų raketų. Tad teko pabendrauti uoste ir nuo kranto gėrėtis spalvingais fejerverkais.

Antradienį, liepos 4 d., buriuotojai praleido individualiai svečiuodamiesi ir vietinių lietuvių globojami, susipažino su Chicaga ir apylinkėmis.

Trečiadienis, liepos 5-toji — paskutinė diena išeivijos lietuvių sostinėje. 10:45 val. r. buriuotojai turistiniu autobusu nuo Jaunimo centro išvyko susipažinti su miesto įdomybėmis. 3 val. p.p. miesto rotušėje, dalyvaujant ir kitiems miesto pareigūnams, buvo priimti Chicagos mero Richard Daley, kuris buriuotojams įteikė sveikinimo proklamacijas. Audiencija truko arti pusvalandžio. Vertėjos pareigas puikiai atliko Frances Šlutienė.

Planuotas atsisveikinimo vakaras Lietuvių centre, Lemonte, nebeįvyko, buriuotojams turėjus išvykti anksčiau negu šios viešnagės Chicagos planuotojų buvo numatyta. Maždaug 6:30 v.v. nuo Jaunimo centro pajudėjo „Greyhound" autobusas New Yorko link, palydėtas jiems laimingos kelionės mojančių čikagiečių, liekančių su geriausiais prisiminimais pavojingo žygio Lietuvos vardan nepabūgusių Lietuvos buriuotojų.

Kelionė namolei

Sugrįžę New Yorkan buriuotojai griebėsi tvarkyti jachtas kelionei atgal į Klaipėdą. Dalis atplaukusios įgulos turėjo grįžti lėktuvais namo. Teko patirti, kad kpt. Ignas Miniotas jau praėjusį sekmadienį, liepos 9 d. buvo Vilniuje. „Dailė" New Yorke atlieka reikalingus pataisymus, o „Audra" ir „Lietuva", gavusios reikalingus leidimus, pirmadienį, liepos 10 d. išplaukė Baltimorėn, kur Vida Anton, Algimantas Grintalis ir Baltimorės lietuviai ruošia jiems priėmimą. Liepos 14-15 d. visi burlaiviai pajudės kelionei per Atlantą į tėviškės uostą — Klaipėdą. Jų, pergalingai grįžtančių, laukia visa Lietuva. O mes, šioje Atlanto pusėje, linkėdami jiems „Gero vėjo" ir Aukščiausiojo palaimos, lauksime žinių radijo bangomis.

Trečio pasaulio šalys pramoninėms valstybėms įsiskolinusios apie vieną trilijoną dolerių ir nežino, kaip skolas išsimokėti.

HITLERIO-STALINO SUTARTIS

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Visa vokiečių spauda (net ir bulevarinė!) birželio 3 d., daugumoje savų Bonnos korespondentų pranešė, kad žemėlapio originalas su atžymėtom Rytų Europos dalybų sienom ir Stalino-Ribbentropo parašais yra užsienio reikalų ministerijos archyve. Deja, pats protokolas yra dingęs, kadangi Ribbentropas prieš pat karo pabaigą liepęs jį sunaikinti. Tačiau vienas diplomatas, kurio pavardė taip ir liko paslaptim, protokolą nufilmavo ir mikrofilmus užkasė Tiuringijoje. Per Londoną, Vašingtoną jie pasiekė Bonną. Vokiečiai rašo, kad sovietai visuomet slėpė šių protokolų buvimą, tvirtindami, kad Estija, Latvija ir Lietuva savanoriškai, be jokio spaudimo, įsijungė į Sov. Sąjungą.

Hitlerio-Stalino pakto klausimui išspręsti Maskva sudarė komisiją, kuriai vadovauja A. Jakovlevas.

Keletą dienų anksčiau vokiečiai taip pat pranešė, kad Lietuvos (der litauische KP Chef Brasauskis) KP sekr. A. Brazauskas tautybių „parlamente" pareikalavo viešai paskelbti Hitlerio-Stalino sutartį bei slaptą protokolą, kuriuo tuometinės nepriklausomos Pabaltijo valstybės buvo Sov. Sąjungos aneksuotos.

Televizija vakaro žiniose plačiai komentavo Hitlerio-Stalino paktą, parodydama žemėlapį su Pabaltijo valstybėm. Plačius komentarus davė mano klausomos Frankfurto ir Stuttgarto radijo stotys. Slaptą protokolą radijo komentatoriai pavadino skandalingu naujųjų laikų istoriniu įvykiu, kadangi vienu pieštuko brūkšniu Lietuva, Latvija ir Estija buvo priteistos (zugeschlagen) Sov. Sąjungai.

Keistu sutapimu, keli vokiečių laikraščiai, kartu su Stalino-Hitlerio pakto pranešimu, tame pačiame puslapyje įdėjo Maskvos korespondentų reportažus iš Rytų Vokietijos, kur jie geležinkelio stotyje stebėjo raudonarmiečių — šarvuočių dalinių — pasikrovimą į tolimą kelionę Sov. Sąjungon. Latvis majoras A. Donikas vokiečiui pasakė, kad jis greičiausiai pereis į civilinį gyvenimą, kadangi jo 288-tas šarvuočių regimentas, pasiekęs Krivoj Rog, greičiausiai bus išformuotas. Ir štabo daktarė nenori daugiau dėvėti uniformos, mielai sugrįždama į savo tėvynę. Panašiai kalbėjo ir slaugės,pareikšdamos, kad Rytų Vokietija buvo svetingas kraštas, tačiau gimtinė lieka gimtinė. Gražiai bendradarbiauta su vokiečiais, tačiau nuoširdi draugystė neužsimezgė, tad iš vokiečių niekas neatėjo moterų palydėti ir atsisveikinti.

Latvis majoras turėjo kiek daugiau oficialių ryšių su vokiečiais, kviesdamas juos aplankyti Sov. Sąjungą. Tačiau privataus gyvenimo Rytų Vokietijoje jie neturėjo, nes visi gyveno kareivinėse. Draugo duktė gimnazijoje pasirinko ne vokiečių, bet anglų kalbą, jos sesutė vaikų darželyje į Sov. Sąjungą išsiveža kelis, „broken" vokiškus žodžius.

Kiek santuokų įvyko tarp vokiečių tautybės moterų ir raudonarmiečių? Į tą klausimą majoras neatsakė. Korespondentų teigimu kariai privataus gyvenimo beveik neturėjo: į miestą raudonarmiečiai buvo išleidžiami tik grupėmis, mažai kas jų ragavo vokišką alų. Majoras taip pat pasakė, kad daugumas karių savo mylimas mergaites ar sužadėtines paliko tėvynėje, tad nebuvo prasmės kiek rimčiau su vokietėm draugauti.

Majoras turėjo ilgai pagalvoti ir korespondentui atsakyti, kodėl Rytų Vokietijoje yra aukštesnis gyvenimo lygis. Įvairiai jis mikčiojo, galų gale pareikšdamas, kad dėl to kaltos įvairios istorinės priežastys, istoriniai veiksniai. Tačiau po persitvarkymo (perestroikos) padėtis pasikeis ir Sov. Sąjunga pasieks pasaulinį lygį, po kelių sekundžių pridėdamas — „dirbame visi šiam tikslui".

Kita medalio pusė — amerikiečiai kariai Vakarų Vokietijoje. Tūkstančiai jų su šeimom (net ir eiliniai!) gyvena privačiuose butuose, vokiečių tarpe, viengungiai, laisvalaikiui apsirengę civiliniais rūbais vaikšto miestų gatvėmis, lanko barus, naktinius klubus (ypač po išmokėtos algos!), sukuria šeimas su vokietėm, draugauja su vokiečiais. Perka vartotas automašinas, keliauja po Vakarų Vokietiją. Taip pat, rengiamos ekskursijos autobusais, laivais, lankant istorines arba gražesnes vietoves ne tik Vokietijoje, bet taip pat jos kaimyninėse šalyse.

SKARDUPELIO RŪPINTOJĖLIS

Apysaka iš partizanų kovų meto

J. VIZBARAS-SŪDUVAS

1

Karrr... karr... kar...! — šaukdamas iš visos kakarinės plasnojo krankys virš naujo kirtimo. Žebenkštis, tykojusi pelės ant kelmo, šuoliu smuko į urvelį po šaknimis, o ežiukas, rausęsis po skruzdėlyną, susivijo į kamuoliuką nusirisdamas po šaltekšnio krūmu. Tra, tra-a, zyy! — gailiai ošdama žnektelėjo pakirsta aukštuolė pušis, atsitrenkusi į žemę.

— Tiesi ir smalinga, kaip vamzdis, be šakų lig viršūnės vainiko, — apžiūrėdamas pargriuvusią pušį stebėjosi Kidolius. — Vincai, lentas išpjovęs, gerai jas išdžiovink..., brolyti, seklyčios grindys laikys ilgiau už ąžuolines.

— Tokių, Juliau, man ir reikia. Juk žinai, kad namas neužbaigtas statyti riogso jau metai: lietus žliaugia, sienos pūva, gaila žiūrėti, o Jūrės lentpjūvė tik už varsnų, bet statybinės medžiagos negausi ir gana. Traukinys po traukinio veža medžiagą velnias žino kur, į kokias pasvietes, o saviems žmonėms — nėra! — skundėsi Vincas Kiaunė.

— Kokios ten pasvietės?... iš Kazlų Rūdos į Virbalį ir vienarkliu per dieną lengvai sukarsi... Į Prūsus gabena mūs mišką, — pertraukdamas Kiaunės kalbą, įsikišo Dovydaitis. — Vežė jį kaizeriniai prūsai, veža ir hitleriniai rudieji, juk tam ir traukinėlio bėgius iš Jūrės čia atvedė. Matai, Vincai, ir pats, kad ne bobų surinktus grybus ir uogas juo veža, bet mūsų mišką: sienojus, lentas ir pušis, tokias, kaip ir tau nukirtome. Veža dieną ir naktį be sustojimo. Pasižiūrėk!... visa Skaidrupelio pakrantė, kur pernai pušys, kaip rarotinės žvakės dangų rėmė... šiandien tik kelmai kėpšo, krankliai žebenkštis po smėlyną vaiko...

— Teisybė, vyručiai!... gaila miško, savas turtas, o eina svetimiesiems. Bet, ką veiksi, jei miško nekirs? Rūdinės ir anglinės — užsidarė. Geležį atveža iš Prūsų. Tai ką veiksi, jei miško nekirs? Smėlį žarstysi? Ant smėlio duona neauga... Grytelę šiaip taip, medį nuvogdamas, susirenti, pastogė yra, bet žmoną, vaikus grybais ir uogomis neišmaitinsi. Už darbą miške rudžiai moka gerai. Nors ta jų markė maža ką verta, bet galą su galu suvedi ir badauti nereikia, — lėtai savąją išmintį išguldinėjo Pranas Šlekys, vyriausias amžiumi iš kirtėjų.

— Pranciškau, gerai žinai mano bėdą — statybos neužbaigiu, nes trūksta medžiagos. Sklypelį žemės davė dar tautininkai. Tėvas mirė. Užplūdo raudonieji, keitėsi valdžios, karas. Po raudonųjų užėjo rudieji, o statybinės medžiagos nedavė nei anie, nei šitie. Net graudu: aplink miškas, o jei reik balkelio, ar lentgalio vaikščioji nuo ainošiaus pas kaipošių, kol gauni leidimą lentai pirkti. Viskas karo reikalams", teisinasi viršaitis, girininkas. Bet aną dieną iš paskutiniųjų nunešiau Jungferiui tris kilogramus lašinių ir bonką skaidriosios. Ir kyšis padėjo — tuoj išrašė „becugšeiną": nusikirsti vieną pušį namo pataisymui su teise išpjauti iš jos lentas. Dėl to, vyrai, ir atvažiavau pas jus. Ačiū už pagalbą!... — skundėsi naujakurys, Vincas Kiaunė iš Jūrės kaimo.

— Tik tokiu keliu prie prūso ir prieisi. Visi žino, kaip Jungferis tvarko lentpjūvę. Be abejo dalis kyšių tenka ir landratui Fuchsui: abudu sėbrai pilvus vos paneša... — juokavo Plioplys darbų vedėjas. — Vyrai, padėkite Vincui nukirsti ir aną vinkšną prie upelio. Tegul žmogus išsidrožia skiedrų namo stogui uždengti. Vinkšninės dailiai drožiasi ir nuo saulės neskyla...

*

— Taip ir nukirtote pačią geriausią, sėklinę pušį!... Na, vyručiai, tokiu keliu neinama: nebus sėklinių, nebus ir pušyno. Po velniais su tokiu darbu! — pyko eigulys Briedikis, nelauktai atsiradęs prie kirtėjų. — Šleky, atsakysi!... pranešiu ir girininkui. Kieno tas vežimas?

— Briediki, nepurkštauk ir savo galios čia nerodyk!... mes žinom, ką darome. Savam žmogui namelį pastatyti reikia, jam ir padedam, ne svetimam. Kodėl tu, Kostai, nesidraskei, neišsižiojai, kai visas slėnio pušis čia kirto? Jos visos buvo, kaip nukirstoji, verksmas ėmė, o kur jos dabar? Tik kelmai kėpšo dykynėje, vėjas smėlį žarsto. Kodėl tada nešaukei, Briediki? — užstojo Vincą Kiaunę Šlekys.

— Neišsižiojai, nešaukei... pabandyk tik išsižioti prieš Jungferį — ir pats patyrei jo kumštį. Nei aš, nei tu, Šleky, esame čia ponai, bet geriau gyventi savame krašte, negu badauti Germanijoje. Tai ir einu savo pareigą, kaip įsakyta.

— Ponas eiguli, štai ir Jungferio leidimas. Aš nevagiu. Susimildami atleiskite man tą pušį — man ji būtinai reikalinga.

— Leidimas tvarkoje... betgi, Vincai, prieš čia važiuodamas galėjai ir su manim pasikalbėti. Būčiau nurodęs, kur ir kurią pušį kirsti. Juk aš tam esu ir paskirtas, kas liks iš miško, jei kiekvienas kirs, kur patinka. Tvarka turi būti, — rodydamas savo vyresniškumą porino eigulys.

(Bus daugiau)

JADVYGOS IR KAZIO KARUŽŲ AUKSINĘ VEDYBŲ SUKAKTĮ ŠVENČIANT

JURGIS JANUŠAITIS

Birželio 11 d. Santa Monicoje, Calif., į puošnią Giedrės ir Romo Venskų sodybą visais keliais skuba svečiai iš plačiųjų Los Angeles ir Santa Monicos apylinkių švęsti Jadvygos ir Kazio Karužų vedybinio gyvenimo auksinę sukaktį. Šią šventę suruošė savo tėveliams dukra Giedrė ir žentas Romas Venskai, marti Sandra ir sūnus dr. Šarūnas Karužai. Svečių daugiau kaip šimtas. Visus maloniai pasitinka namų šeimininkai ir kviečia atsigaivinti. Erdviuose namuose ir vešlios augmenijos pavėsiuose kieme paruošti stalai svečių vaišėm. Čia yra daug Jadvygos ir Kazio giminių, draugų. Svečių tarpe poetas Bernardas ir Aldona Brazdžioniai, neseniai grįžę iš Lietuvos, kurioje jie buvo sutikti su triumfu. Rašytoja Alė Rūta su vyru architektu Edmundu Arbai. Žurnalistų s-gos pirmininkė Rūta Kleva Vidžiūnienė, žurn. P. Visvydas, istorikas V. Trumpa, Lietuvos generalinis konsulas Vytautas Čekanauskas su žmona ir daug kitų visuomenininkų, organizacijų atstovų, kultūrininkų.

Po pirmosios atgaivos ir užkandžių, žurnalistas Vytautas Šeštokas, vadovaująs šios šventės puotai, pirmas prabyla jautriu jubiliatams skirtu sveikinimo žodžiu. Jis papasakoja gimnazistų dienas, kada jis su Kazimieru Karuža mokėsi Vilkaviškio gimnazijoje, mylėjo tas ~~pačias~~ gražias gimnazistes, ruošėsi gyvenimui. Prisiminė Kazimiero Karužos ryškesnius gyvenimo bruožus, darbus Vilkaviškyje, Tauragėje, Klaipėdos krašte ir Los Angeles. Kazys uolus spaudos bendradarbis, žurnalistas nuo 1933 metų, rašė Ateityje, Pajūryje, Karyje, Drauge ir kitoje spaudoje. Didelis filatelistas, sutelkęs savo rinkiniuose Lietuvos pašto ženklų kolekcijas. Parašęs apie a.a. Petrą Karužą, poetą, savo brolį, knygą „Petras Karuža". Didelis keliautojas — kelionės įspūdžius iš Europos sutelkęs didelėje knygoje „Kelionės įspūdžiai Europoje". Žurnalistų s-gos aktyvus narys, organizavęs Los Angeles žurnalistus. Veiklus šaulys, ilgokai vadovavęs Los Angeles šaulių kuopai, plačiai reiškėsi ir kitų organizacijų veikloje.

Jo gyvenimo palydovė, ištikimoji žmona Jadvyga, mokytoja, neprikl. Lietuvoje auklėjusi mažuosius lietuviukus, sumani, ryžtinga ir nepamainoma šeimos židinio kurstytoja, atidavusi savo meilę ir širdį drauge su Kazimieru savo šeimai — dukrai Giedrei ir sūnui dr. Šarūnui bei jų šeimoms.

Vytautas Šeštokas jausmingu žodžiu žvelgė į nuskubėjusį Jadvygos ir Kazio Karužų gyvenimą, gėrėjosi šios šeimos gražiu, meile, susiklausymu pagrįstu gyvenimu. Savo ir Radijo klubo vardu linkėjo Karužams dar daug giedrių ir laimingų pavasarių.

Po Vytauto Šeštoko įžanginės kalbos į jubiliatus prašneko daug sveikintojų. Lietuvos gen. konsulas Vytautas Čekanauskas, išskubėdamas kitur, pirmas pasveikino jautriu linkėjimų žodžiu Jadvygą ir Kazį Karužus.

Šeimos vardu tėvelius sveikino žentas Romas Venskus ir sūnus dr. Šarūnas. Jie drauge dėkojo ir visiems šioje šventėje dalyvaujantiems tėvelių draugams. Altos vardu sveikino inž. A. Mažeika savo ir žmonos vardu, pažymėdamas, kad jubiliatų gyvenimą puošia kilnūs ir gražūs darbai. Ypatingai gražų sveikinimą — savo kūrybos eilėraštį sukaktuvininkams paskaitė poetas Bernardas Brazdžionis, drauge prijungdamas ir savo žmonos Aldonos linkėjimus, kuri Jadvygą ir Kazį Karužus apjuosė tautinių raštų iš Lietuvos atvežta juosta, kad jų gyvenimo keliai amžiams būtų sujungti. Čia pat buvo įteiktas iš Lietuvos duonos kepalas, o dukra Giedrė pagal tradicijas tėveliams įteikė ir druskos.

Žurnalistų s-gos pirmininkė Rūta Kleva Vidžiūnienė išryškino Kazio Karužos žurnalistinį darbą ir įnašą į s-gos veiklą. Juozas Pažėra sveikino Los Angeles šaulių kuopos, savo žmonos ir buv. Šaulių sąjungos pirmininko K. Milkovaičio vardu, linkėdamas, kad Karužų kartos liktų ištikimos Lietuvai ir lietuvybei. Vladas Pažiūra, kalbėdamas Balfo vardu, prisiminė Karužų šeimą ir jaunuosius, kurie reiškėsi skautų gretose. Šarūnas, dabar elektronikos mokslų daktaras, jau tada sakėsi norįs būti elektronikos mokslininku. Šeimos bičiulis dr. Rolandas Giedraitis linkėjo deimantinę sukaktį Karužams švęsti jau Lietuvoje. Sūnus dr. Šarūnas anglų kalba pristatė savo

Jadvyga ir Kazys Karužai, atšventę savo moterystės 50 metų sukaktį.

profesorių. Jaunystės dienų draugas E. Sinkis kalbėjo angliškai, prisimindamas Karužų šeimą dar iš nepriklausomos Lietuvos.

Vaišių metu buvo perskaityta visa eilė sveikinimų, gautų raštu.

Sveikino rašytojas Antanas Vaičiulaitis, rašytojas Jurgis ir Marija Gliaudos, prel. Jonas Kučingis, žurn. Jurgis ir Veronika Janušaičiai, Jonas ir Alfa Jokubauskai, Šaulių sąjungos vicepirmininkas Vincas Tamošiūnas, Ona ir Juozas Vitėnai iš Washington, D.C., telegrama sveikino Irena ir Algis Regiai, kurie 1949 m. Karužus atsikvietė Amerikon, Jeronimas, Ema, Šarūnas Brazauskai, Jurgis Gliauda, Jr., su šeima, Galina ir dr. Bronius Šerkšnas iš Panevėžio, Bacevičienė, Rukšėnai, Andrašiūnai, Irena ir Vincas Išganaičiai ir Aldona ir Linas Čepaičiai iš Kanados, Gražina Ignaitytė ir kt.

Sveikintojai tarė labai trumpus, kartais tik po vieną sakinį, sveikinimus, tačiau sveikinimuose ir linkėjimuose atspindėjo šios šventės prasmę, sukaktuvininkų gyvenimo kelią, darbus.

Sveikinimams pasibaigus, puotos vadovas Vytautas Šeštokas paprašė visus pakelti šampano taures už jubiliatų laimę ir visi padainuoja valio, valio, valio linkėjimus. Žalumynuose čiulba paukščiukai, skamba akordeonas, liejasi smagios lietuviškos dainos, o daina — karti, karti, degtinė karti — priverčia „jaunuosius" įrodyti savo ištikimybę vienas antram ir karštai pasibučiuoti.

Pabaigoje, kaip įprasta, žodį taria solenizantas Kazys Karuža. Žodis labai jautrus, tai tėvų testamentas savo šeimai. Padėkojęs poetui Bernardui Brazdžioniui už ypatingus sveikinimus, prisiminė a.a. savo brolį poetą Petrą, su kuriuo B. Brazdžionis buvo draugai nuo gimnazijos suolo. Dėkojo šventėje dalyvavusiems Karužų šeimos draugams, visiems sveikinusiems, dėkingai prisiminė čia esančius dr. Starkų su žmona Petronele, E. ir J. Sinkius, Šilkaičius, rašyt. Alę Rūtą su vyru Edmundu Arbus, rašyt. P. Visvydą, Vytautą Šeštoką, jaunystės dienų bičiulį, ir daug kitų. Su gilia pagarba ir meile vertino savo žmonos Jadvygos nuostabų ryžtą, auginant ir auklėjant šeimą. Apgailestavo, kad šioje šventėje nėra, anksti amžinybėn iškeliavusio, brolio a.a. Petro, kuris buvęs Kazimiero šeimos globėjas, užtarėjas ir rūpintojas.

Džiaugėsi savo dukros Giedrės ir Romo Venskų bei sūnaus dr. Šarūno ir marčios Sandros šeimomis. Su giliu išgyvenimu kreipėsi į juos, sakydamas, kad jie išliktų lietuviais, Lietuvos ambasadoriais, kad kalbėtų lietuviškai, kad mylėtų tėvų ir senelių kraštą Lietuvą, kad vaikaičiai, kaip dukra ir sūnus, kalbėtų gražia lietuvių kalba, skaitytų, remtų lietuvišką žodį, spaudą, knygą. Pats Kazimieras prisiminė savo darbus Lietuvoje, išeivijoje, organizacinę veiklą ir žadėjo, nežiūrint sužalotos širdies, nesitraukti iš lietuviškos veiklos laukų. Prisiminė žmonos motinėlę, kuri su meile augino jų vaikus ir įdiegė lietuviškumą jų širdin. Dėkingai prisiminė ir plačią Venskų giminę, iš kurios susilaukė šaunaus žento Romo.

Kazio Karužos kalba buvo nuoširdžiai atvira, labai jautri, patriotinė, šeimą įpareigojanti tęsti tėvų pradėtus darbus ir aukotis tėvynei Lietuvai.

Puotos vedėjas, taip šauniai vadovavęs programai, Vytautas Šeštokas padėkojo visiems ir palinkėjo Jadvygai ir Kaziui Karužams deimantinę vedybinio gyvenimo sukaktį švęsti Lietuvoje.

TRANSPAK praneša naują, tikrai reikalingo ir naudingo maisto siuntinį.

Gaminių rinkinio šviežumas garantuotas, nes pats siuntinys bus sudaromas ir pristatytas į namus jūsų giminėms ir draugams Lietuvoje.

Šalto rūkymo sprandinė (palendvica) arti 7 svarų; karšto rūkymo sprandinė 4,5 svaro; karšto rūkymo jautienos filė virš 2 svarų; aukščiausios kokybės rūkyta dešra 4,5 svaro; chalva (trinti Kalifornijos riešutai su sirupu, aplieti šokoladu) 4,5 svaro; malta pupelių kava 4,5 svaro; dvi dėžutės kavos be nuosėdų (instant); kakavos virš 2 svarų; 3 dėžutės ananasinių saldainių virš 2 svarų; dėžutė vaflinių virš 2 svarų; 5 dėžutės šokoladinių: „Lietuva", „Pajūris", „Grok, Jurgeli" (receptūra buvo išdirbta Nepriklausomos Lietuvos laikais), „Premjera", „Tik Tau".

Reikia pabrėžti, kad visi minėti gaminiai yra **deficitiniai** (dažnai vartojamas žodis Lietuvoje), reiškia — jų parduotuvėse **NĖRA.**

Saldainiai, šokoladas ne tik savo naudojimui, anūkėliams, svečiams, bet taip pat, geros dovanos įvairioms progoms, kurios palengvina kasdieninio buitinio gyvenimo poreikius.

Siuntinį sudaro 35 svarai delikatesinių maisto gaminių. Pilna kaina su pristatymu $185. Galima užsakyti pusę viso to siuntinio už $120.

Ilgainiui galėsim ką nors pakeisti. Tai priklausys nuo vartotojų pageidavimo ir galimybių.

SIUNTINIAI. Siunčiam į Lietuvą video, stereo magnetofonus, siuvimo, mezgimo mašinas ir pn. Minėtas prekes persiunčiam UPS ir į kitus JAV miestus.

VAISTAI. Siunčiame Lietuvių katalikų labdarių sąjungos sudarytą rinkinį reikalingiausių vaistų Lietuvoje: Bayer aspiriną, multi-vitaminus ir pn. Siunčiame ir receptinius vaistus arba medicinines priemones.

„DOLERINĖS". Turime tiesioginį susitarimą su „dolerinėmis" parduotuvėmis. Jūsų pinigai saugiai pervedami per banką, arba asmeniškai jūsų giminėms Lietuvoje. Šis būdas tinka įsigyti įvairioms prekėms, automobiliams, palikimams sutvarkyti ir išvengti muitinės išlaidų.

DAIKTŲ PERVEŽIMAS. Susidarius per daug daiktų jūsų svečių viešnagės pabaigoje, galime daiktus persiųsti į Maskvą arba į Vilnių ir iš kitų JAV miestų.

Rašydami **būtinai** praneškite ir savo telefono numerį — greičiau gausit atsakymą į savo klausimus — arba skambinkite:

Romas Pukštys

TRANSPAK
2655 W. 69th St.
Chicago, IL 60629
1-312-436-7772

Įstaiga veikia kasdien 10-6 v.v.
Šešt. 10-12 v. p.p.
arba susitarus
Namų tel. 1-312-430-4145

ŠĮ SKELBIMĄ IŠSIKIRPKITE IR PASILAIKYKITE!

midland federal
Savings and Loan Association

75 metus aptarnauja lietuvius

Indėliai iki $100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2567 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

FSLIC
EQUAL HOUSING LENDER

CLASSIFIED GUIDE

RE/MAX REALTORS — GREIT PARDUODA
RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169
Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

REAL ESTATE

MLS KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

MLS
BALYS BUDRAITIS
Nemokamai įkainuoja jūsų namus.
Turėdamas ilgų metų patyrimą, greit ir sąžiningai patarnausiu pirkime bei pardavime. Kreiptis tel. **767-0600** arba **778-3971.**
Adresas **6600 S. Pulaski Rd.**
One stop Real Estate

Century 21 **KMIECIK REALTORS**
7922 S. PULASKI RD
DANUTĖ ŠČERBAITĖ MAYER
284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti savo nuosavybę per Amerikos populiariausią agentūrą, prašome skambinti **Danutei Ščerbaitei Mayer** dėl sąžiningo patarnavimo ir veltui jūsų namų įkainavimo.

NAMAS APŽIŪRĖJIMUI
Sekmadienį, liepos 16 d. nuo 1-4 v.p.p.

3535 W. 64 St. — „Octagon" namas; 6 kamb.; 1½ prausyklos pirmame a.; 4 kamb., 2 mieg. antram a. Šildomas rūsys; 2 auto mūrinis garažas. Šoninis įvažiavimas; didelis sklypas; nauja šildymo sistema, stogas ir elektra; aluminio apdaila. Puikiai išlaikytas, švarus; daug priedų. Skambinkite dabar, tel. **436-8600.**

No. 505 — 59 th & Hamlin 6 butų puikus namas, „custom-built". Du butai su 3 mieg. savininkui; 2 butai su 2 mieg. ir 2 butai su 1 mieg. Didžiulis kiemas; 2½ auto. garažas. Beveik nereikia priežiūros, puikiai išlaikytas, 25 metų amžiaus. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?
Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.
O'BRIEN FAMILY REALTY
Tel. — 434-7100 & 436-8600

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

Trijų mieg. namas su ištisu rūsiu, su baru; grindys palėpėje. Nereikia remontų. Daug vietos įrengt naujų patalpų. **$129,900.**

Žavus „Tudor" stiliaus namas Lemonte! 3 mieg., 3 prausyklos; medžiais apaugęs sklypas. Šis namas turi viską, plius miesto patogumus. Arti traukinys, apsipirkimo centrai. Naujas „gazebo" — vasaros pokyliams. **$169,900.**

Century 21
OLSICK & CO., REALTORS
1180 State Street
Lemont, Illinois 60439
(312) 257-7100

Century 21 OLSICK & COMPANY 1180 State Street Lemont, Illinois 60439
TURIME DAUG NAMŲ IŠPARDAVIMUI LEMONTO RAJONE. SKAMBINKITE
Business (312) 257-7100 **IRENE STANIULIS** Residence (312) 257-5446
MILLION DOLLAR REALTOR-ASSOCIATE®

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-0654

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

FOR RENT

Išnuomojamas 1 modernus butas Marquette Parko apylinkėje; I a., 4½ kamb. (2 mieg.). Su šiluma ir oro vėsinimu. Suaugusiems.
Skambinti 598-6193

Išnuomojamas 4 kamb. (1 mieg.) butas su šiluma. Skersai gatvę nuo Marquette Parko. Be „utilities".
Skambinti 737-6140

HELP WANTED

MACHINIST
For job shop. 1st shift, will consider trainee. Full time position. Benefits + overtime.
Must speak fluent English.
778-0230

—We Do—
DIGITAL CONVERSION

vaizdajuosčių IŠ IR Į
PAL, SECAM, NTSC.
Greitas patarnavimas, žemos kainos.
Parduodame 110-120 video, TV ir elektrinius reikmenis
(312) 338-9033
International Export House.
15750 S. HARLEM
ORLAND PARK, IL 60462
532-7799
2321 W. DEVON AVE.
CHICAGO, IL 60659
312-338-9033

LIETUVOS AIDAI
Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30 — 9:00 v. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties 1450 AM banga.
Adresas: 511 So. Nolton Ave. Willow Springs, IL. 60480.
Tel: (312) 839-2511

BALFAS Kviečia visus lietuvius į Atsisveikinimo Akademiją su žymiuoju disidentu

BALIU GAJAUSKU

ir jo šeima, grįžtančiais į Lietuvą,

Šį sekmadienį, liepos 16 d. 2 val. p.p.

Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje.

Balfas

Po Romualdo Budrio iš Vilniaus pranešimo. Iš kairės: Petras Aleksa, Dalia Kučėnienė — JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė, Romualdas Budrys, Magdalena Sankūnienė, Stasys Balzekas ir Nijolė Martinaitytė.

PAVERGTŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Šio mėnesio trečią savaitę minėsime visoje Amerikoje Pavergtų tautų savaitę, kurios tikslas yra mobilizuoti laisvojo pasaulio opiniją, reikalaujant laisvės visoms komunizmo pavergtoms tautoms.

Šiandien daugiau kaip 2 bilijonai žmonių negali džiaugtis laisve. Vien tik komunistinėje Kinijoje, kur neseniai satrapai šaudė nekaltus jaunus studentus, reikalavusius laisvės ir demokratijos, beveik bilijonas kinų šiandien kenčia vergijoje. Komunizmas yra žiauriausia valdžios forma visoje žmonijos istorijoje, kur yra paneigtos pagrindinės žmonių teisės, kur beteisiai piliečiai yra paversti vergais. Kai prieš 30 metų gen. Eisenhoweris paskelbė Pavergtų tautų savaitę, tuo metu jų buvo tik 16. Jų skaičius dabar pakilo iki 39.

Pirmąja komunizmo auka tapo Rusija 1917 metais. Po to buvo Armėnija, Gudija, Ukraina, Gruzija ir kitos tautos, net 11 buvusių laisvų valstybių. Daugiausia valstybių pateko Sovietų Rusijos vergijon antrojo pasaulinio karo metu: Pabaltijo valstybės, Lenkijos dalis Prūsija ir kitos. Net 10 jų neteko laisvės. Toliau buvo visa eilė laisvų valstybių, kurios tapo Sov. Rusijos aukomis po pereito pasaulinio karo: Albanija, Bulgarija, Jugoslavija, Lenkija, Rumunija, Čekoslovakija, Vengrija ir Rytų Vokietija su Rytų Berlynu. Netrukus į komunistų gardą buvo suvarytos šios valstybės: Š. Korėja, Tibetas, Kinija, Vietnamas, Kuba, Laosas ir Grenada. Tik P. Korėja ir Grenada buvo Amerikos išvaduotos. Tai Azijos ir Europos komunizmo aukos.

Lygiagrečiai su Jungtinių Tautų pritarimu komunizmo aukomis tapo visa eilė Afrikos valstybių. Net 12 jų pateko po diktatorių letena. Vaizdas labai liūdnas. Jau pusė pasaulio šiandien kenčia vergiją. Liūdniausia, kad dauguma amerikiečių, net ir Europos žmonių nemato to gresiančio pavojaus.

Yra sunku aprašyti kančias, kurias kenčia komunizmo pavergtos tautos. Tą liudija išlikę gyvi mūsų broliai ir sesės, grįžę iš Sibiro. Sovietų Rusijos imperializmas yra didžiausias pavojus laisvajam pasauliui. Amerikos sulaikymo ir pataikavimo politika nesustabdė Sovietų ekspansijos. Šiandien pavergtos tautos nerimsta, ką mes matome ne tik Pabaltijo valstybėse, bet ir visoje Europoje, Azijoje ir Afrikoje.

Nacioanlizmas ir religija yra labiausiai pavojingi Maskvai. Tai jėgos, kurios kadaise sugriovė Romos ir Aleksandro D. imperijas ir išardė carų Rusiją. Šios jėgos eventualiai išlaisvins beteisius komunizmo vergus. Sovietams bus vis sunkiau išlaikyti pažabotas tautas. Perestroika ir glasnost neišgelbės supuvusio bei atgyvenusio komunizmo. Amerika ir visas likusis laisvas pasaulis, užuot maitinęs priešą kviečiais, rėmęs ekonomiškai ir technologiškai, turėtų padrąsinti judėjimą už geležinės uždangos. Partizaninė kova 11 metų Ukrainoje, 10 metų Lietuvoje ir visa eilė sukilimų Vengrijoje, Lenkijoje, R. Vokietijoje ir kituose komunistų pavergtuose kraštuose, kaip Afganistane, Angoloje ir kitur, parodė, kad revoliucija S. Rusijoje yra galima. Afganistano partizanai 9 metus kovojo prieš S. Rusijos kariuomenę su 120,000 vyrų, kuri nepajėgė nugalėti menkai ginkluotų, basų ir alkanų afganų, kurie, nežiūrint aukų, tebekontroliuoja beveik 90% savo teritorijos. „Nenugalima" raudonoji armija buvo priversta pasitraukti. Pavergtos tautos yra Achilo kulnis vergų imperijoje.

Šiandien pavergtos tautos nerimsta Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje bei kituose Europos, Azijos ir Afrikos kraštuose. Šiandien 55 milijonai musulmonų, 50 milijonų ukrainiečių, 9 mil. pabaltiečių ir kitos pavergtos tautos nerimsta. Jos nekenčia raudonųjų satrapų. Jų neapykanta neseniai iššaukė didžiules demonstracijas Kazachstane ir Kinijoje, kur tūkstančiai studentų išėjo į gatves, reikalaudami laisvės ir demokratijos. Mozambike, Etiopijoje ir kituose Afrikos komunistų pavergtuose kraštuose partizanai kovoja už laisvę. Nikaragvoje partizanai dar nepadėjo ginklų. Šiandien Italijos, Prancūzijos ir kitų kraštų komunistai tyli. Kažin, ar kas iš jų pareiškė protestą prieš nekaltų Kinijos studentų žudymą. Visas laisvasis pasaulis pasmerkė komunistinius budelius.

Sovietų kolchozinė ūkio sistema, kur paneigta nuosavybė ir privati iniciatyva, privedė S. Rusiją, kaip ir kitas komunistų pavergtas tautas, prie visiško bankroto, kur trūksta būtiniausių ūkio reikmenų. Istorija yra pilna pavyzdžių, kur alkani vergai sukilo prieš savo pavergėjus.

Juozas Jurkus

Pradedant 1988 m. liepos 2 d., kas šeštadienį 8:40 iki 10 v.v. per WPNA (buv. WOPA stotis) 1490 AM

Žemė L

„Nauja radijo laida šiuolaikiniam lietuviui" lietuvių bei anglų kalbomis

Muzika - sveikata - moterų pasaulis - sportas - literatūra - kinas - satyra

Labanaktis, vaikučiai

„Pasakų pasaulis mažamečiams lietuviukams"

8:30 v.v. iki 8:40 v.v.

Alliance Communications, Inc.
408 South Oak Park Avenue, Oak Park, IL 60302
tel. nr. 848-8980

Pranešame savo draugams ir klijentams:

Šį mėnesį MIDLAND FEDERAL SAVINGS ŠVENČIA SAVO 75 METŲ JUBILIEJŲ! Ši įstaiga ilgus metus patarnavo Brighton Parko, Marquette Parko Chicagoje ir Bridgeview, IL gyventojams.

Prisimindami tuos laikus, kai 1914 m. pradėjome savo darbą kaip „Lietuvos Brolių Paskolos Draugija", 4038 Archer Ave., mes dėkojame jums ir jūsų šeimoms už ilgų metų paramą.

Aplankykite mūsų įstaigas ir švęskite mūsų deimantinę sukaktį kartu! Bus dovanų traukimas ir dovanų veltui mūsų taupytojams. O jei nesate mūsų klijentas, užsukite vis tiek, nors labas pasakyti.

Midland Federal Savings tradicija prasideda su jumis!

Nuoširdžiai jūsų,
Midland Federal Savings & Loan Association Direktorių Taryba, Paul Zogas, pirmininkas

4040 Andrew Ave. 254-4470
2657 West 69th St. 925-7400
8929 S. Harlem 598-9400

Mylimai žmonai

A.†A.

ELENAI KAČINSKIENEI

mirus, jos vyrą LEONĄ, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Jurgis ir Regina Mikailai
Kęstutis ir Milda Čižiūnai

Mirus mūsų brangiai bičiulei

A.†A.

ELENAI EIMAITYTEI KAČINSKIENEI,

reiškiame gilią užuojautą jos vyrui LEONUI KAČINSKUI ir kartu liūdime.

Vašingtoniečiai:

J. Andriušis	*L. ir A. Plateriai*
E. ir J. Baliai	*J. V. Rūtelioniai*
G. ir D. Krivickai	*B.ir I. Saldukai*
P. Labanauskas	*J. ir A. Vaičiulaičiai*
N. Paramskienė	*A. ir R. Zalubai*

Baigiau aš žemiškas kančias, vargus,
Tikiuosi, jų Amžinybėje daugiau nebus...
Jau nebegrįšiu pas Tave į paliktus namus,
Lankysiu Tave kartais gal tiktai sapnuos...

A.†A.

ELENAI KAČINSKIENEI

mirus, liūdesyje pasilikusiam vyrui LEONUI, mielam mūsų prieteliui ir kaimynui iš Lietuvos, visiems giminėms bei artimiesiems reiškiame nuoširdžiausią užuojautą.

Ona, Juozas ir Margarita Petrikai

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

Paid and Compounded Quarterly

HOME see us for financing.
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

INSURED

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL 60608
Peter Kazanauskas, Prs. Tel.: 847-7747
Hours: Mon. Tue. Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

A.†A.

HERTAI MARIJAI VYGANTIENEI

mirus, jos sūnums dr. VYTAUTUI ir dr. MINDAUGUI bei jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą.

Aldona ir Viktoras Naudžiai
Lilė ir Algirdas Kanaukai

GAIDAS—DAIMID

EUDEIKIS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

Sally **Donald M., Jr.**

VANCE

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

APLINK MUS

x Vida ir dr. Kęstutis Girniai su vaikais Rima, Audriu ir Saulium yra atvykę į Chicagą ir apsistoję pas Vidos Girnienės motiną Bičiūnienę. Dr. K. Girnius, Free Europe radijo Miunchene lietuviško skyriaus vadovas, neseniai atvykęs, žmona ir vaikai atostogauja jau apie tris savaites. Dabar jie vyksta pas tėvus dr. Juozą ir O. Girnius į Bostoną, kur dar praleis kelias dienas atostogų.

x Šiandien, liepos 14 d., 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje yra vakaronė su kun. Alfonsu Svarinsku, Sibiro kaliniu. Bus paskaita ir atsakinėjimas į klausimus. Vakaronę rengia Jaunimo centro Moterų klubas. Visi kviečiami dalyvauti.

x Kun. Povilas Dilys, atvykęs iš Toronto, liepos 23 d. 12:30 val. laikys pamaldas lietuviams evangelikams reformatams bažnyčioje, 5230 So. Artesian Ave. Pamaldų metu giedos Vak. Vokietijos Gelsenkircheno operos solistė Eva Tamulėnaitė-Toft. Po pamaldų ji atliks meninę programos dalį susirinkusiems salėje.

x Prof. Ilona Maziliauskienė dėstys lietuvių apysakos kursą Lituanistikos seminare, kuriame bus skaitomi ir analizuojami Apučio, Granausko, Mikulėno, Petro Venclovos ir kitų parašyti veikalai. Seminaras bus rugpjūčio 6-20 dienomis Plano, Ill. Galima važiuoti ir vienai savaitei. Kviečiami dalyvauti studentai ir vyresni. Dėl informacijų kreiptis į Mindaugą Pleškį arba Vidą Kuprytę vakarais.

x „Elta", Information Bulletin, numeriai 6 ir 7, birželio ir liepos mėnesių, išėjo iš spaudos. Rašoma apie pabaltiečių pastangas nepriklausomybei atgauti, taip pat apie kongresą Maskvoje, kur dalyvavo ir Lietuvos delegatai, daugiausia išrinkti iš Sąjūdžio tarpo. Tai gera lietuvių ir Lietuvos informacija anglų kalba.

x Vytautas Šoliūnas, Lemont, Ill., T. Grikinas, Los Angeles, Cal., Albina Lingienė, Redford, Mich., Antanas Jucėnas, Juno Beach, Fla., Juozas Rumbutis, Geneva, Ho mūsų nuoširdūs „Draugo" rėmėjai, garbės prenumeratoriai, pratęsė prenumeratą su visa šimtine. Labai dėkojame.

x Šokiai! Playhouse! Liepos 14 d., penktadienį, 8 v.v.! Gros Linas Kastys su **Dreams. Playhouse 2515 W. 69, Chicago, Ill. 476-9763.**
(sk)

x Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbas su **Rodman & Renshaw, Inc.,** patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkime ir pardavime. Susidomėję skambinkite **977-7916.**
(sk)

x VII-tasis Brighton Parko lietuvių festivalis įvyks liepos 14, 15 ir 16 d., t.y. penkt., šešt. ir sekm. Brighton Parke tarp 43 ir 47 gatvės, S. Western bulvare. Jame bus gražios muzikos, įvairių valgių, visokių meno dirbinių, įvairiausių žaidimų ir karuselės vaikams. Sekm. prie 43-čios ir Western, 10 val. ryto Jėzuitų kunigas atnašaus šv. Mišias. Kviečiame visus festivalyje gausiai dalyvauti. Inf. skambinti **436-6340, 847-0664** arba **778-5237.**
(sk)

x Našlių ir našliukių gegužinė bus sekmadienį, liepos 16 dieną, Šaulių namuose Brighton Parke. Pradžia 12 val. dienos. Šokiams gros smagus orkestras, bus baras ir skanūs užkandžiai. Kviečia visus valdyba ir gegužinės komisija svečius atsilankyti.

x Balio Gajausko, politinio sąžinės kalinio, 38 metus išbuvusio Sovietų Sąjungos kalėjimuose, atsisveikinimas bus šį sekmadienį, liepos 16 d., 2 val. p.p. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Balys Gajauskas su žmona Irena ir dukra išvyksta atgal į Lietuvą. Atsisveikinimą rengia Balfas, jame pažadėjo dalyvauti ir kun. Alfonsas Svarinskas.

x Kun. M. Jarašiūnas, Gilberton, Pa., Vaclovas Kuzmickas, Waterbury, Conn., Jonas Rimkūnas, New Buffalo, Mich., Vaclovas Valys, Cleveland, Ohio, Viktoria Weise, River Forest, Ill., Constance Yodelis, Homewood, Ill., „Draugo" garbės prenumeratoriai, rėmėjai, su prenumeratos pratęsimo mokesčiu kiekvienas atsiuntė po visą šimtinę. Labai dėkojame už lietuviško žodžio palaikymą.

x Viktoras ir Elzė Diminskiai, Hot Springs, Ark., mūsų garbės prenumeratoriai, „Draugo" nuoširdūs rėmėjai, pratęsė prenumeratą su visa šimtine. Labai dėkojame.

x Pratęsdami prenumeratą, pridėjo po 10 dol. auką: Audrius Regis, V. Dailidka, A. Staniulis, J. Savickas, G. Palionis, Teresė Merkelis, Kazys Linkus, Ona Jagela, Petras Dirda, V. M. Matuzas, Anna Naujokaitis, A. Radzivanas, Pr. Tamulionis, Vacius Prižgintas, Marija Gureckas, Ona Motejūnas, Ignas Ruginis, V. Lenkevičius, V. Svažas, J. Vizgirda. Visiems nuoširdus ačiū.

x Leonas Sabaliūnas, Ann Arbor, Mich., Paul Korla, Schenectady, N.Y., Vl. Šlikas, Livonia, Mich., Juozas Paliulis, Ponce Inlet, Fla., M. Kudirka, London, Kanada, pratęsdami „Draugo" prenumeratą, kiekvienas pridėjo po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

x Bronė Grybauskienė Downers Grove, Ill., V. Požėla, Omaha, Nebraska, V. Sirutis, Los Angeles, Cal., Marija Macieža, Chicago, Ill., E. Katilius, Chicago, Ill., Juozas Pivoriūnas, Cleveland, Ohio, E. Dėdinas, Brooklyn, N.Y., J. Kavaliūnas, Chicago, Ill., pratęsė „Draugo" prenumeratą ir kiekvienas paaukojo po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai dėkojame.

x Norman Burstein, žinomas kailininkas, parduoda kailinius su didele nuolaida lietuviams. Skambinti vakarais **677-8489.**
(sk)

x Video, stereo, siuvimo mašinas ir vaistus siunčiame į Lietuvą. Prekes pristatome per UPS į kitus JAV miestus. Sudaromi iškvietimai, siunčiame kargo. **Romas-Pukštys,Transpak, 2655 W. 69th St., Chicago, IL 60629.** Darbo valandos: **12-6 v. p.p. kasdien, arba susitarus. Tel.312-436-7772, namų 312-430-4145.**
(sk)

x Lietuvos keliauninkų dėmesiui. Kas nori patvirtinti ar pakeisti Aerofloto ar kitų linijų skrydžius į Lietuvą, ar gauti patarnavimus New Yorko aerodromuose, skambinkite į New Yorko kelionių agentūrą **„VYTIS" 718-769-3300.**
(sk)

x Dr. Jonas Balys, žymus tautosakininkas, gyvenąs Silver Spring, Md., savo 80 metų amžiaus proga paaukojo 500 Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui ir Pedagoginiam lituanistikos institutui. Abi institucijos dr. J. Baliui už nuolatinę paramą yra dėkingos.

x Gegužinė liepos 30 d. yra rengiama „Draugo" sodelyje po žaliuojaniais medžiais tarp Marijonų vienuolyno ir „Draugo" pastatų. Prasidės šv. Mišiomis Marijonų koplyčioje 12 val. Po to bus pietūs, laimėjimai, kuriems fantų jau dabar laukia „Draugo" renginių komiteto nariai.

x Prel. Vytautas Balčiūnas, Thompson, Conn., prel. A. Goldikovskis, Cleveland, Ohio, prel. J. Tadarauskas, Toronto, Ont., Kanada, kun. E. Statkus, Grand Rapids, Mich., „Draugo" nuolatiniai rėmėjai, garbės prenumeratoriai, pratęsė prenumeratą su visa šimtine. Labai dėkojame už savos spaudos palaikymą.

x Albinas Smolinskas, Janina Liskevičius, Petras Jasulaitis, Leonas Stonikas, Kazys Černiauskas, Juozas Steponaitis, William Liauba, visi iš Chicago, Ill., „Draugo" garbės prenumeratoriai, nuoširdūs lietuviško žodžio rėmėjai, pratęsė prenumeratą su visa šimtine. Nuoširdus ačiū.

x Pratęsdami „Draugo" prenumeratą, pridėjo o 10 dol. aukų: A. M. Stonys, Pranas Puškorius, B. Papaurelis, Vladas Pranskus, A. Ambrasas, Rozalia Ambraziejus, Vl. Židžiūnas, S. T. Radzevičius, V. K. JOnynas, J. Barkus, Juozas Sakevičius. Visiems nuoširdus ačiū.

x Pratęsdami „Draugo" prenumeratą, pridėjo po 10 dol. aukų: Salomėja Nikant, Ed. Varekojis, Vladė Damašius, Vyt. Kondratas, Stefanija Rydelienė, A. Aleksandravičius, A. Strimaitis, L. Daukus, K. Indreika, J. Tijūnėlis, A. G. Bražėnas. Visiems nuoširdus ačiū.

x Dr. V. Kudirkos šaulių kuopa, Auburn, Mass., per France Spirauską atsiuntė „Draugui" 25 dol. auką. Labai dėkojame.

x Natalija Kaminskas, Euclid, Ohio, Joseph Bardauskas, New Buffalo, Mich., Caleb ir Bernadette Harris, Worcester, Mass., Jadvyga Leleiva, Richmond Hills, N.Y., Joseph Sinkus, Sterling Hts., Mich., Gražina Varanaitis, Woodridge, Ill., Algis Norkevičius, Wstboro, Mass., J. Radas, Livonia, Mich., G. Budraitis, Harbert, Mich., R. Izokaitis, Oak Forest, Ill., Ignas Miliauskas ir K. Normantas, Chicago, Ill., pratęsdami prenumeratą, pridėjo ir po 15 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuoširdus ačiū.

x Vaistinė, 71 ir Rockwell, ieško lietuviškai ir angliškai kalbančio-čios farmacisto-ės dirbti dalinį laiką ir būti atsakingam už farmaceutinių vaistų skyrių. Kreiptis angliškai į **Ruth Barbaro 737-2450.**
(sk)

x Ieškome lietuvės moters prižiūrėti kūdikį ir kartu gyventi Chicagoje. **Skambinti po 7 v.v. 784-6147.**
(sk)

x Galiu padėti gauti Vilniuje vieno ar daugiau kambarių kondominiinį butą. Skambinti vakarais **219-872-3129.**
(sk)

x Greit parduodu vienos ir dviejų šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX FIRST, Rimas Stankus,** tel. **361-5950** arba **636-6169.**
(sk)

Burlaivių kapitonai apsikeičia dovanomis su New Jersey valstijos seimo pirmininku.
Nuotr. **Algio Norvilos**

IŠ ARTI IR TOLI

JA VALSTYBĖSE

— **Olga Milašienė,** gyv. Los Angeles, Cal., gavo iš Lietuvos liūdną žinią, kad š.m. birželio 10 dieną Vilniuje mirė jos vienintelė sesutė, buvusi Sibiro tremtinė Eugenija Vaitaitienė-Vacbergaitė.

— **Pasirodžius naujam „Lietuvio žurnalisto"** leidiniui, susilaukiame gerų atsiliepimų. Bandysim, jei ištęsėsim finansiškai, pradėti telkti medžiagą kitam numeriui. Praeitis parodė, kad reikia pradėti anksti. Kviečiu kolegas prisidėti su nuosava tema ir nuotaikingomis nuotraukomis iš dabarties ir praeities. Lauksiu jūsų pasisakymų ir straipsnių. — red. R. K. Vidžiūnienė.

KANADOJE

— **Sibirinių trėmimų minėjimas** Montrealyje buvo birželio 14 d. Dorchester aikštėje. Prie paminklo Žuvusiems už laisvę buvo padėtas vainikas. Kalbėjo miesto seniūnas Abe Limonchik. Po to keli kalbėtojai dar prisiminė 1941 metus ir didžiuosius iš Pabaltijo valstybių trėmimus. Ekumeninės pamaldos buvo Karalienės Marijos katedroje. Lietuviams atstovavo Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. St. Šileika ir sol. Gina Čapkauskienė.

— **A. a. Stanislava Kondratavičiūtė-Slapšienė,** 72 metų amžiaus, mirė Montrealyje birželio 16 d. Nuliūdime liko vyras, duktė su šeima ir giminės.

— **Montrealio „Rūtos" klubas** padarė ekskursiją birželio 12 d. į Putnamo seselių vienuolyną. Priėmė nuoširdžiai seselės Ignė, Judita ir Arkadija ir pasiskirstė kambarius nakvynėms. Paskui buvo pabendravimas. Kitą dieną šv. Mišios seselių koplyčioje. Jas laikė kun. V. Cukuras. Ekskursija aplankė įvairias lietuviškas įstaigas Putname. Iš čia aplankė dar Newportą, R.I. Grįžo birželio 15 d. visi sveiki 47 ekskursantai.

— **Rita Sakutė,** septyniolikos metų lietuvaitė, buvo Vasario 16 gimnazijoje Vokietijoje, bet lietuvių kalbai pagilinti ji vyksta Lietuvon. Ji taip pat mokytojauja šeštadieninėje lituanistinėje mokykloje Ottawoje.

— **Dail. Danutės Jonkaitytės-Katkuvienės** dailės paroda buvo surengta Windsore. Danutę ir jos vyrą Sigitą Katkų globojo Valė ir Albinas Tautkevičiai.

— **Aušros Vartų par.** bažnyčioje Montrealyje Pirmąją Komuniją priėmė Maika Drešerytė, Ina Rudinskaitė ir Erikas Sodo.

— **Hamiltone atidengta** paminklinė lenta baltiečių Sibiran ištremtų pagerbimui ir prisiminimui. Bronzinė lenta yra papuošta Pabaltijo tautų herbais. Lentoje įrašytas ilgas užrašas, kuris skamba: „Ši lenta įrengta prisiminti milijonui su viršum Pabaltijo piliečių, deportuotų į vergų stovyklas per Sovietų okupaciją po Stalino-Hitlerio pakto 1939". Lentos pastatymą sugalvojo latvių žurnalistas A. O. Žemaitis. Atidarė miesto burmistras Bob Morrow, pašventino kun. J. Liauba. Pabaigoje buvo sugiedoti visų trijų Pabaltijo tautų himnai.

ANGLIJOJE

— **A. a. Juozas Blažys** nuo širdies smūgio mirė balandžio 9 d. savo namuose. Velionis buvo gimęs 1920 m. rugsėjo 22 d. ir iki antrojo karo gyveno Panevėžyje. Paskiau buvo paimtas į kariuomenę, liko Italijoje ir iš ten atvyko į Angliją. Vedė anglę, susilaukė vaikų ir anūkų. Religines pamaldas atliko kan. V. Kamaitis.

— **A. a. Antanas Žukauskas** staigiai mirė ligoninėje gegužės 24 d. Jis buvo Londono lietuvių namų direktorius „Europos lietuvio" administratorius ir Lietuvių sodybos vedėjas.

VOKIETIJOJE

— **Jūratė Baronaitė,** mūsų nuolatinio bendradarbio duktė, Fiernheimo katalikų Albertus Magnus gimnazijoje gerais pažymiais baigė abitūrą. Gyvendama anksčiau Kanados Hamiltone, Jūratė lankė lituanistinę mokyklą, šoko tautinių šokių grupėje „Gyvatare", o persikėlusi su tėvais į Vokietiją 1980-81 m. lankė Vasario 16 gimnaziją. Žada studijuoti anglų ir prancūzų kalbas.

Birutės ir Petro Buchų rezidencijoje du Lietuvos buriuotojai, kurie buvo pas juos apsistoję, liepos 3 d. Buchų sodelyje. Iš kairės: B. Butkūnienė, Ričardas Ramanauskas (iš „Lietuvos"), B. Židonienė, B. Buchienė, S. Džiugienė; antroj eilėj: S. Židonis, St. Džiugas, R. Butkūnas ir Linas Machanskovas (iš „Audros").

Nuotr. **P. Bucho**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

KAIP LIETUVĖ APSIGYNĖ NUO PLĖŠIKĖS

„Buvau girdėjusi daug pasakojimų apie apiplėšimus Chicagoje, bet niekad nemaniau, kad pavojus gatvėje man gali grėsti iš kitos moters".

Sėkmingai apgynusi savo rankinuką nuo atkkalios grobuonės, viena Vyresniųjų lietuvių centro Marquette Parke tarnautoja linki, kad niekam netektų pergyventi tokio nuotykio, koks ją sukrėtė ir paliko su daugybe mėlynių kūne liepos 7 d.

Šis tarprasinis incidentas įvyko apie 9:30 val. ryto, kai pasakotoja pastatė savo automobilį Washtenaw Avenue visai prie 69 gatvės ir ten esančios finansinės įstaigos. Priekyje jos automobilio stovėjo įvairių daiktų prikrautas automobilis be užpakalinio numerio. Po pakeltu motoro dangčiu prie to automobilio triūsė apie 40 metų amžiaus moteris.

„Kaip gerai, kad moteris pati moka pasitaisyti automobilį", pagalvojo praeidama nelaimingoji ir tuoj pajuto smūgį kumštimi į galvą. Dar akimirksnis, kitas ir plėšrios rankos griebė jai už gerklės, po to už rankinuko.

„Yo'd better give it to me, Sis", sušniokštė per baltai apsiputojusias lūpas plėšikė. „Tu man jokia sesuo", atkirto angliškai užpultoji. Auka pajuto didelį pyktį ir norą nepasiduoti, kuris suteikė jėgų laikytis tąsytis.

„Mes taip susikibusios ‚šokome' tris ar keturias minutes. Mačiau, kad pravažiavo čia pat trys automobiliai, bet niekas nesiteikė nei padėti, nei bent garsais aliarmo sukelti", pasakojo užpultoji.

Pagaliau užpuolikė savo auką trenkė nuo savęs į automobilį ir nudūmė.

Policija vėliau pastebėjo automobilį, panašų į plėšikės, bet šis turėjo užpakalinį numerį ir jį vairavo vyras.

Kaip žinome, policijos ekspertai nepataria aukoms nuo užpuolikų gintis: geriau nustoto turto, negu gyvybės. Ponia X buvo iš tikrųjų labai laiminga, nes toks incidentas galėjo daug liūdniau baigtis.

ARZA

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.